

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt pr. mail til audgym@uvm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser m.v.

Den 22. september 2016
Sag.nr. S-2016-590
Dok.nr. D-2016-17858
bba/yk

Akademikerne har fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling modtaget udkast til lovforslag om de gymnasiale uddannelser og følge-lovforslag til høring. Akademikerne har udsendt udkastene til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Akademikerne finder det uforståeligt og kritisabelt, at der trods intentionerne i forligskredsen om at hæve det faglige niveau i gymnasieuddannelserne med lovforslaget reelt slækkes på kravene til lærernes faglige kompetenceniveau. Således betyder § 56 stk. 2, at STX og HF, for så vidt angår en række fag, herunder matematiske fag, at der åbnes op for en mere omfattende brug af lærere uden en kandidatuddannelse.

Nørre Voldgade 29, 3. sal
DK - 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

På HHX og HTX er gældende ordning begrundet med, at lærernes erhvervsmæssige beskæftigelse kan kvalificere og give faglig mening i erhvervsrelaterede fag. Men denne argumentation kan efter Akademikernes vurdering ikke overføres til STX og HF. Akademikerne skal derfor anbefale, at gældende kompetencekrav til lærerne på STX og HF fastholdes.

Akademikerne finder det yderst positivt, at HF også fremover giver adgang til universitetsuddannelserne, idet HF har en vigtig funktion i forhold til at sikre en nødvendig fleksibilitet i uddannelsessystemet.

Afslutningsvis skal Akademikerne bemærke det bekymrende i, at store reformer på det gymnasiale område implementeres samtidig med, at årlige 2 pct. besparelser ufortrødent ruller over sektoren frem til 2020. Besparelser der konkret betyder, at dygtige lærere afskediges, hvorved arbejdet med at nå reformens målsætninger om et højere fagligt niveau vanskeliggøres.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær
D: 22495855
E: bba@ac.dk

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

København, den 23. september 2016

Fælles høringssvar til høring over udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Danske SOSU-skoler og Bestyrelsesforeningen for Social-og sundhedsskoler kvitterer hermed for invitationen til at afgive høringssvar til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling over udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Foreningerne har følgende bemærkninger til forslaget:

Forslagets § 2 om ændring af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

I stk. 2 foreslås lovens § 1, stk. 1 ændret ved indsættelse af et nyt stk. 2, således at institutioner, der gennemfører grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan godkendes til udbud af uddannelserne merkantil studentereksamen og teknisk studentereksamen. Her finder foreningerne, at den toårige uddannelse til hf-eksamen bør medtages, således at erhvervsskolerne får en mulighed for at opnå godkendelse til at udbyde denne uddannelse.

I stk. 7 - forslag til en ny § 15 c - bør medtages muligheden for et udbud af overgangskurser for elever, der overgår fra afbrudte stx- eller hf-forløb til hhv. merkantil eller teknisk studentereksamen.

Forslagets § 8 om ændringer i lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux)

I stk. 1 finder foreningerne, at den foreslåede ændring af betegnelsen for eux er både unødigt og misvisende. Det anbefales at opretholde den nuværende betegnelse uændret. Der henvises i øvrigt til foreningernes høringssvar til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Forslagets § 9 om forslag til ændringer i lov om erhvervsuddannelser

I stk. 1 foreslås gennemført en ændring af § 5, stk., nr.1 i loven, således at adgangskravet til erhvervsuddannelserne - i lighed med kravet til de øvrige ungdomsuddannelser - skærpes til at omfatte en bestået afgangseksamen i folkeskolen, herunder med et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik.

Foreningerne finder, at denne skærpelse af adgangskravet er yderst uhensigtsmæssig. Det skaber en alvorlig risiko for at ansøgere, der i folkeskolen ikke har haft mulighed for at realisere deres læringspotentialer, risikerer at afskæres fra at udvikle og realisere dette i den praksisnære kontekst, der kendetegner erhvervsuddannelserne.

Social- og sundhedsskolerne har en betydelig erfaring - og succes - med at løfte netop denne målgruppe til et niveau, hvor de opnår en formel erhvervskompetence og den enkeltes mulighed for varig selvforsørgelse styrkes betydeligt.

Foreningerne finder, at muligheden for at optage elever, der har 2,0 i gennemsnit i dansk og matematik, men som ikke har bestået den samlede afgangseksamen i folkeskolen, ved en helhedsvurdering omfattende en samtale vil pålægge skolerne en anseelig - og endnu ikke-finansieret - ekstra byrde.

Dertil kommer, at forslaget, efter foreningernes mening, næppe bidrager til at gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive i de relevante målgrupper. Det kan derimod forstærke det pres, der allerede er på udfordrede elever i forbindelse med overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse.

Herudover ønsker foreningerne at understrege, at de foreslåede ændringer medfører et behov for en styrket vejledning i folkeskolens udskoling – ikke mindst rettet mod mulighederne på erhvervsuddannelsesområdet.

Med venlig hilsen
På foreningernes vegne
e.b.

Michael Kümmel
chefkonsulent

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

audgym@uvm.dk

Dato: 20. september 2016

Høring – følgelovforslag BKF:

Børne- og kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til følgelove i forbindelse med udkast til lov om de gymnasiale uddannelser (udkast 26.08.2016).

To sæt følgelove har direkte betydning for BKF's ansvarsområder i kommunerne.

Det første vedrører folkeskoleloven.

Folkeskoleloven:

- Folkeskolens obligatoriske 9.-klasseprøver ændrer navn til folkeskolens afgangseksamen med tilhørende bestå-krav.
- Ved bestå-kravet forstås et ikke-vægtet gennemsnit på mindst 2,0 i de obligatoriske prøver til 9.-klasseprøven, dvs. de lovbundne prøver i skriftlig dansk, mundtlig dansk, skriftlig matematik, mundtlig engelsk og praktisk/mundtlig fælles prøve i fysik/kemi, biolog og geografi, og så de prøver, der udvælges ved udtræk.
- Beviset for folkeskolens afgangseksamen gøres digitalt. Forældrene og eleverne skal efter anmodning modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.

BKF bemærker, at indførelse af et bestå-krav i folkeskolen er et afgørende brud med dansk skoletradition, ligesom vi bemærker, at det fremstår uklart hvilke konsekvenser det vil have for elever der ikke består samt hvilke forpligtelser dette vil have for skoler/kommuner. Ikke mindst i forhold til ungdomsuddannelse eller job. På grund af disse uklarheder kan BKF hverken anbefale eller fraråde ændringen. BKF støtter digitaliseringen af eksamensbeviset.

Det andet vedrører vejledningsloven.

Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) har afgørende betydning for at vi lykkes med overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse. I forhold de konkrete udkast til

lovforsalg har BKF afgivet fælles høringssvar sammen med UU Danmark, DLF og Skolelederforeningen.

Med venlig hilsen
René G. Nielsen, formand for BKF

Eventuelle henvendelser til:
Formand for bestyrelsen René G. Nielsen (tlf: 79 75 52 40/rene.nielsen@hedensted.dk)
Formand for

21. september 2016

Høring – følgelovforslag Danmarks Lærerforening

Hermed fremsendes Danmarks Lærerforenings høringssvar på det følgelovforslag, der er fremsat som opfølgning på lovforslag om de gymnasiale uddannelser.

Høringssvaret skal ses i sammenhæng med foreningens høringssvar til lovforslag om de gymnasiale uddannelser og det høringssvar foreningen har afgivet sammen med UU-Danmark, Skolelederforeningen og Børne- og kulturchefforeningen.

Vejledningsloven, følgelovforslagets § 12:

Antallet af ikke uddannelsesparate elever må forventes at stige betragteligt, som følge af de foreslåede ændringer. Det må derfor være et krav, at der afsættes tilstrækkelige midler til den øgede vejledningsopgave og til de øgede undervisningsaktiviteter, der skal sikre, at de unge bliver uddannelsesparate og sikres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse.

Hvis lovforslaget vedtages i den fremsatte form anbefales, at der iværksættes en målrettet indsats, der sikrer at ikke uddannelsesparate elever allerede efter første vurdering i 8. klasse tilbydes undervisnings- og vejledningsforløb, som øger deres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse.

Det er godt, at uddannelsesparathedsvurderingen forsat bygger på en samlet vurdering af elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger, og at uddannelsesparathedsvurderingen i 9. klasse dermed bygger på en helhedsvurdering af elevens muligheder for at kunne gennemføre den ønskede uddannelse. (jf. bemærkningerne til lovforslag om de gymnasiale uddannelser)

De sproglige formuleringer er meget uklare og kan medføre, at elever behandles forskelligt. Desuden er det meget vanskeligt for elever og forældre at vide, hvordan en elev kan opnå, og hvornår en elev har opnået retskrav, hvis først eleven har fået en negativ uddannelsesparathedsvurdering.

Foreningen forslår derfor at reglerne vedr. uddannelsesparathedsvurdering ændres så det klart fremgår, hvilke krav der skal opfyldes, hvornår kravene senest kan opfyldes samt hvilke krav på supplerende vejlednings- og undervisningstilbud ikke uddannelsesparate elever har krav på for at det bliver muligt for dem, at opfylde deres uddannelsesønsker. Dette kan evt. ske i en efterfølgende vejledning.

Forslaget om studievalgportfolio minder om den tidligere uddannelsesbog, som blev afskaffet som del af tidligere regelforenklinger og afbureaukratisering.

Kravet om udarbejdelse af studievalgportfolio vil øge arbejdsopgaver vedr. vejledning. Der bør derfor sikres tilstrækkelige midler til dette arbejde såvel i skoler som på UU-centre.

Hvis indførelsen af studievalgportfolio skal lykkes og ikke bare medføre øget bureaukrati vil det kræve, at der udarbejdes en meget omhyggelig vejledning og skabelon til arbejdet for at sikre anvendelighed og god og ensartet implementering – hvis det lykkes, kan studievalgportfolio blive et godt arbejdsredskab og supplement til uddannelsesplanen – også for uddannelsesparate elever.

Af høringsbrevet fremgår det, at regelændringer i vejledningsloven også kommer til at medføre krav om, "at anvende de afsluttende standpunktsbedømmelser ved Ungdommens Uddannelsesvejlednings endelige uddannelsesparathedsvurderinger og ikke som nu bedømmelser, som er afgivet i december måned."

Foreningen er imod den foreslåede ordning, da dette vil være helt urealistiske i forhold til de tidsmæssige rammer, der er for udarbejdelse af uddannelsesplan og uddannelsesparathedsvurdering. Desuden vil forslaget medføre at elever fratages motivation til at forbedre deres faglige niveau indenfor det sidste halve skoleår i 9. klasse, hvis forslaget betyder, at der skal afgives endelige standpunktskarakterer tidligt.

Hvis forslaget betyder, at de endelige standpunktskarakterer (selv om de først afgives i fx maj) på samme måde som prøvekarakterer kan få betydning for elevernes retskrav på optagelse i en gymnasial ungdomsuddannelse, vil det medføre stor usikkerhed og for nogle betyde, at de ikke er tilmeldt en ungdomsuddannelse efter sommerferien. Dermed er der langt flere negative konsekvenser af forslaget end positive.

- Foreningen forslår derfor, at dette forslag fjernes.

Folkeskoleloven, følgelovforslagets § 13

For så vidt angår følgelovforslagets § 13 om ændringer i folkeskoleloven henvises til før omtalte høringssvar, hvoraf foreningens forslag til regelændringer fremgår.

På vegne af Danmarks Lærforening

Bjørn Hansen

Medlem af Danmarks Lærforenings Forretningsudvalg og
Formand for foreningens Undervisningsudvalg

København d. 23. september 2016

Til
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21,
1220 København K

Fremsendt som e-post til AUDGYM@uvm.dk
med følgende angivelse i emnefeltet: "Sags nr. 16/09939"

Høringssvar vedrørende:
Høring over følgelovforslag

I høringsbrev af 26. august 2016 anmoder Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling ved Departementet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående.

Danmarks Privatskoleforening takker for muligheden for at give vores synspunkter til kende.

Bemærkninger til ændringer om Lov om friskoler og private grundskoler

I § 5 a, stk. 1, 1. pkt., ændres "fri kostskole, privat gymnasieskole og privat hf-kursus" til: "efterskoler, fri fagskole, privat institution for gymnasial uddannelse og folkehøjskole".

Vi skal her henlede opmærksomheden på, at en række frie grundskoler driver kostafdeling iht. Lov om friskoler og private grundskoler mv. Disse kostafdelinger /kostskoler må ikke sammenblandes med begrebet "fri kostskole" eller "efterskole". Der er tale om forskellige institutionstyper, lovgivning og tilskudsforhold.

Ændringer på grundskoleniveau

Følgeændringer i love og bekendtgørelser vedr. bestå-kravet, uddannelsesparathedsvurderingen og optagelseskriterierne.

Danmarks Privatskoleforening har som udgangspunkt ikke indsigelser mod disse ændringer, ej heller mod konkrete krav og slet ikke mod, at elevernes indsats og de prøver/eksamener, de arbejder hen imod har en reel betydning. Dette gælder både i forhold til elever i 9. og i 10. klasse. Vi har til gengæld store indsigelser, hvis love og bekendtgørelser medfører, at der indirekte fjernes nogle frihedsgrader fra de frie grundskoler. Det er allerede nu, i forbindelse med optagelseskriterier, helt korrekt formuleret, at en elev kan opnå retskrav ved at have modtaget en undervisning, der står mål med den, der gives i folkeskolen.

Der bør i alle love og bekendtgørelser tages hensyn til de frie grundskolers særlige forhold. Det bør derfor være muligt, at lave en vurdering af elevens faglige forudsætninger m.v., på skoler hvor der ikke aflægges prøve – eller gives standpunktskarakterer eller undervises i specifikke fag. Det er heller ikke obligatorisk for frie grundskoler at benytte sig af Ungdommens Uddannelsesvejledning. Dette bør der også tages hensyn til.

Ændringer vedr. private institutioner for gymnasiale uddannelser

Vi vil her udtrykke vores forundring over, at private institutioner for gymnasiale uddannelser ikke har mulighed for at udbyde hhx og htx – eller andre ungdomsuddannelser. Heri ligger et kæmpe potentiale.

I lovgivningen gives fremover mulighed for, at Rudolf Steiner skoler kan udbyde privat gymnasie, uden krav om tilhørende eksamen. Vi finder det godt, og i tråd med den frie skoletradition, at der gives mulighed for eksamensfri uddannelse. Vi foreslår, at denne mulighed ikke alene gives til Rudolf Steiner skoler, hvis pædagogiske og holdningsmæssige linje derved får en særstatus. En privat institution for gymnasiale uddan-

nelser, der i øvrigt lever op til lovgivningens krav, bør – indenfor visse rammer og nærmere bestemmelser - kunne vælge en eksamensfri form, uanset pædagogisk eller ideologisk tilknytning.

Ændringer vedr. internationale afdelinger

Vi bemærker, at internationale afdelinger, hvor undervisningssproget er andet end dansk, kun kan godkendes, når der undervises iht. International Baccalaureate (IB) standarden.

IB er én blandt flere anerkendte (kommercielle) standarder, der anvendes rundt omkring, i såvel verden som Danmark. Det er vores forslag, at gymnasier, herunder private, kan få godkendelse til international afdeling, hvis de anvender andre anerkendte standarder, f.eks. Cambridge A-Level.

Det virker for os paradoksalt, at der i lovgivningen gives monopol på en konkret undervisningsstandard (IB), når der er flere anvendte undervisningssystemer og standarder, som er vidt udbredte og anerkendte. De danske videregående uddannelsesinstitutioner optager desuden allerede elever fra udlandet, herunder danske elever, der vender tilbage til Danmark efter at have gennemført en ungdomsuddannelse i udlandet på gymnasieniveau. Det danske uddannelsessystem kan altså allerede håndtere forskellige standarder. Dette bør også afspejles i gymnasiers mulighed for at tilbyde disse i Danmark.

Kommentarer til Gymnasieloven gives i særskilt høringssvar efter ministeriets ønske.
Danmarks Privatskoleforening står til rådighed for uddybning af ovenstående.

p.v.a.

Danmarks Privatskoleforening,
Karsten Suhr, formand

Til
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar på udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at afgive høringssvar på lovudkastet. Foreningen har fokuseret sine kommentarer i relation til nye adgangskrav, optagelse på HF, indførelse af studievalgportfolio, grundforløb og vejledning, og Studievalgs rolle.

I det følgende er Danmarks Vejlederforening forkortet til DVF.

Overordnet om udspillet til adgangskrav til de gymnasiale uddannelser

DVF finder, at de nye adgangsbestemmelser er meget komplekse og svært begribelige for de unge og deres forældre, og at de vil medføre øgede og større informations- og vejledningsopgaver for grundskolen og for UU.

Retskrav om optagelse efter 9. eller 10. klasse, § 7, 8 og 9

Udspillet ift. retskrav om optagelse efter 9. eller 10. klasse bringer mange forskellige karakterkrav i spil alt efter status på henholdsvis parathedsvurderingen, standpunktskarakterer og prøvekarakterer. Både karaktererne 02, 3, 4 (8. klasse) og 6 er i spil. DVF vurderer, at det vil være vanskeligt for elever og forældre at forstå processerne frem mod optagelse, og ikke mindst en særlig vanskelig opgave for UU at formidle til de uddannelsesparate elever, som kun modtager informationerne i den kollektive vejledning. Eksempelvis er unge, som er vurderet uddannelsesparate, men som ender med ikke at opfylde karakterkravet ved prøverne, selv ansvarlige for at søge videre i uddannelse. For unge fra uddannelsesfremmede hjem, hvor forældrene ikke er uddannelsesvante, vil der være risiko for, at de unge ikke får søgt anden uddannelse rettidigt med start i august.

DVF vurderer, at der er en unødvendig stramning af reglerne for optagelse efter endt 10. klasse: "Elever har ikke retskrav på optagelse efter 10. klasse, hvis eleverne ikke har aflagt prøverne i 9. klasse, selvom de har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9. klassesprøver og/eller 10. klassesprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10. klassetrin". Det vil særligt ramme unge, som har brug for "a second chance" i 10. klasse. Det kan dreje sig om unge, som har været ramt af alvorlig sygdom, forældres sygdom, dødsfald i familien mm. Disse unge bør også have mulighed for retskrav på optagelse og ikke være afhængige af en institutionsleders vurdering, når de har gennemført 10. klasse og opfylder øvrige betingelser for optagelse.

DVF anbefaler, at der gives mulighed for afvigelse af kravet i § 9, stk. 1., 4) *Ansøgeren har aflagt folkeskolens obligatoriske 9. klassesprøver ved afslutningen af 9. klasse*, hvis eleverne af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse. I disse tilfælde bør institutionens leder kunne fravige bestemmelsen om prøve og samtale.

Optagelse efter konkret vurdering efter 10. klasse § 11:

Her foreslås det, at uddannelsesinstitutionens leder ud fra en helhedsvurdering på baggrund af en centralt stillet prøve og en samtale vurderer, om eleven kan optages. Det er nyt, at eleven i 10. klasse nu også skal til en centralt stillet prøve. Denne prøve ser vi som et unødigt bureaukrati, da lederen af institutionen kan foretage vurderingen ud fra samtalen.

Ændring af folkeskolelovens obligatoriske 9. klassesprøver til folkeskolens afgangseksamen med tilhørende bestå-krav risikerer at stigmatisere unge med store faglige udfordringer. Det er en gruppe, som allerede i dag er vanskelige at motivere for uddannelse. DVF vurderer, at bestå-kravet risikerer at cementere dele af gruppens oplevelse af at være en fiasko i uddannelsessammenhæng, og derfor vil de være endnu vanskeligere at få motiveret for uddannelse.

Overordnet om optagelse på HF efter 9. klasse og målretning af HF

DVF kan være bekymret for, at HF derved får status af gymnasial andenrangsuddannelse blandt de unge, og at optagelse efter 9. klasse vil øge frafaldet på uddannelsen. Endvidere er DVF betænkelig ved, at HF målrettes de korte og mellemlange videregående uddannelser (professionsuddannelser), hvilket signalerer en rangorden idenfor ungdomsuddannelserne (og de videregående uddannelser) overfor de unge, deres forældre samt uddannelses- og vejledningsaktørerne.

Forskellige optagelseskrav til HF efter 9. og 10. klasse § 10, stk. 1. nr.5

I forslaget bliver adgangskravene fra 9. og 10. klasse til HF forskellige. Efter 9. klasse kan man optages efter folkeskolens afgangseksamen, herunder dansk og matematik. I forslaget lyder kravet, at eleven efter 10. klasse skal optages på baggrund af prøverne i dansk og matematik på 10. klasses niveau.

DVF foreslår, at der stilles samme krav for optagelse til HF fra både 9. og 10. klasse.

Orientering om og indhold i uddannelsen til HF-eksamen § 35, stk. 4 (s. 13 + s. 58, afsnit 8 + s. 114, afsnit 6)

DVF opfordrer til, at der sker et samarbejde med Studievalg i vejledningen af eleverne, så Studievalg er med til at brede viften af praktikforløb ud for eleverne. Derved sikres en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser.

Studievalgsportfolio § 12 (s.60)

DVF finder overordnet forslaget om en studievalgsportfolio som arbejdsredskab i vejledningsprocessen god, især hvis den også knyttes til arbejdet i det timeløse emne Uddannelse og Job i grundskolen.

DVF mener dog, at der er uklarheder omkring studievalgsportfolioen, herunder hvem der har ansvaret for dens udformning, og hvordan dens anvendelse sikres på gymnasierne. Ansvar for udformningen skal præciseres: Er det eleven eller skolen? Eller er det et samspil mellem elev, forældre og skole?

Det bør også sikres, at der udarbejdes en fyldestgørende vejledning og skabelon til portfolioen, så den bliver så ensartet som muligt, og samtidig skal det sikres, at portfolioen bliver anvendelig i vejledningsprocessen.

DVF vurderer, at der desuden er behov for at sikre en digital platform for studievalgportfolioen, som understøtter den måde, de unge kommunikerer på og er fortrolige med, eksempelvis med brug af videoklip, fotos, grafiske illustrationer m.m., således at elever, som har svært ved at udtrykke sig skriftligt eller mundtligt også kan bruge den.

DVF foreslår endvidere, at ungdomsuddannelsesinstitutionen bliver forpligtet på at bruge og videreføre portfolioen ind i grundforløbet på ungdomsuddannelsesinstitutionen.

Det står uklart, om Studievalg i sin vejledning skal italesætte elevernes Studievalgportfolio, når de går på gymnasiet. Skal denne afdækning foregå i et samarbejde mellem gymnasiet og Studievalg? For at sikre en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser, vil DVF foreslå, at afdækning af elevens ønsker til videregående uddannelse kommer til at foregå i samarbejde mellem gymnasiet og Studievalg, idet Studievalg har den professionelle ekspertise i forhold til viden om de videregående uddannelser.

Betegnelsen studievalgportfolio bør endvidere ændres, da studievalg associeres med det valg, de unge foretager EFTER endt ungdomsuddannelse til de videregående uddannelser.

Grundforløb § 21, stk. 6 (s. 8) + 2.1.3.2.2 Grundforløb (s. 43 + s. 44 afsnit 4 + s. 97, afsnit 9)

DVF undrer sig over, hvem der skal afdække elevens ønsker til videregående uddannelse i det beskrevne grundforløb. Skal denne afdækning foregå i et samarbejde mellem gymnasiet og Studievalg? For at sikre en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser, vil DVF foreslå, at afdækning af elevens ønsker til videregående uddannelse kommer til at foregå i samarbejde mellem gymnasiet og Studievalg, idet Studievalg har den professionelle ekspertise i forhold til viden om de videregående uddannelser.

Grundforløb § 29, stk. 2. (s. 11 + s. 45, afsnit 7)

DVF opfordrer til, at det gøres muligt for eleverne at se en sammenhæng i den erfaring, undervisningen giver, og den karrierelæring, de opnår via Studievalg. Der skal skabes et samspil mellem undervisning og vejledning, så der sikres en ensartet vejledning i forhold til de videregående uddannelser.

Institutionens leders pædagogiske opgaver og ansvar § 59.

DVF undrer sig over, at Studievalg ikke er indskrevet i paragraffen. En studievalgssamtale kan være med til at fastholde eleven, så eleven oplever et sigte med den gymnasiale uddannelse. Samtalen kan være med til at fastholde og hindre frafald i samarbejde med gymnasiets vejledere og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Århus, den 22. september 2017

På vegne af Danmarks Vejlederforening:
Carla Tønder Jessing
Konstitueret formand

**Ministeriet for Børn, Undervisning og
Ligestilling**

Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att: audgym@uvm.dk

Sag nr. 16/09939 - Høring vedrørende udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Under henvisning til ministeriets brev af 26. august 2016 skal Dansk Arbejdsgiverforening (DA) hermed afgive sit høringssvar.

19. september 2016
JAB/RAE

DA udtaler sig i denne høring alene om forslagene i forhold til vejledningsloven og erhvervsuddannelseslovgivningen.

Dok ID: 87788

Med hensyn til forslagene om ændring af de gymnasiale uddannelser, folkeskolen og institutionslovgivningen henviser DA til de af medlemsorganisationerne afgivne høringssvar.

1. Ændrede krav til uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse

Regeringen foreslår at indføre krav om mindst 5,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer i 8. klasse som faglige forudsætninger for at blive erklæret uddannelsesparat til gymnasiet i 8. klasse. For parathedsvurdering til erhvervsuddannelserne er kravet mindst 4,0 i gennemsnit.

DA tilslutter sig, at kravet om mindst 4,0 som faglig forudsætning for at blive erklæret uddannelsesparat til erhvervsuddannelserne videreføres uændret.

2. Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

Det fremgår af den politiske aftale om de gymnasiale uddannelser, at der skal stilles større krav til elever ved optagelse til gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser ved at indføre en afgangseksamen i folkeskolen, som skal være bestået, for at en ansøger kan optages til en ungdomsuddannelse.

Det er regeringens ønske, at kravet om bestået afgangseksamen skal stilles i en modificeret form til ansøgere til erhvervsuddannelser.

Regeringen forslår derfor, at en ansøger, som ikke har bestået afgangseksamen, men som opfylder det hidtidige krav om at have opnået et gennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10. klasseprøverne eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve, fortsat

kan optages.

DA tilslutter sig forslaget med en konstatering af, at elever, der ønsker at blive optaget på erhvervsuddannelserne efter lovforslaget skal have bestået afgangseksamen i folkeskolen og skal have opnået mindst karakteren 2 i dansk og matematik. Elever, der ikke har bestået afgangseksamen, men har mindst 2 i dansk og matematik kan optages ud fra en helhedsvurdering og en samtale. Disse elever skal ikke aflægge optagelsesprøve.

3. EUX

3.1. Betegnelsen erhvervsfaglig studentereksamen

Regeringen foreslår, at den studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse - forkortet EUX - i fremtiden skal betegnes erhvervsfaglig studentereksamen.

DA finder, at dette navn ikke er velvalgt, da det indikerer, at EUX først og fremmest er en gymnasieuddannelse/studentereksamen i stedet for at være en erhvervsuddannelse.

DA opfordrer derfor til at overveje et andet navn, f.eks. erhvervsuddannelse med studiekompetence (EUX).

3.2. Det studiekompetencegivende år på den merkantile EUX

Regeringen foreslår at give elever, som har fuldført det studiekompetencegivende år på den merkantile EUX, studiekompetence svarende til den, som gives på det nye HF (uden overbygning). Dermed vil EUX-elever, som har fuldført 2 år af de merkantile EUX-forløb, have studiekompetence til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, hvorved de to første år af de merkantile EUX-forløb og HF ligestilles. Dermed bevares afstigningsmuligheden, om end med en mere begrænset studiekompetence end tidligere.

Modellen indebærer således, at merkantile EUX-elever, som afstiger fra EUX-forløb efter to år, vil have studiekompetence til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser med mulighed for, gennem supplering, at opnå generel studiekompetence. Elever, som fuldfører en samlet merkantil erhvervsuddannelse med EUX, vil som hidtil opnå generel studiekompetence.

DA tilslutter sig dette forslag.

3.3. Optagelseskrav til EUX

Den politiske aftale om reform af gymnasieuddannelserne m.m. skærper ikke optagelseskravene til EUX, selv om optagelseskravene til de gymnasiale uddannelser forhøjes markant.

DA foreslår, at optagelseskravet (parathedsvurdering og karakter) til de merkantile og tekniske EUX skal være de samme, som gælder for de 3-årige gymnasieuddannelser.

DA begrundet det med følgende:

- EUX er en krævende ungdomsuddannelse både bogligt og fagligt, hvor eleverne på samme tid skal gennemføre såvel en gymnasial som en erhvervsrettet uddannelse – og på knapt et år mere end en klassisk EUD.

For mange er EUX den sværeste ungdomsuddannelse overhovedet.

- Det politisk fastsatte højere adgangskrav til de 3-årige gymnasieuddannelser, der er højere end adgangskravet til erhvervsuddannelserne, vil føre til en både misforstået opfattelse af og uheldig argumentation om, at de unge, som ikke kan opfylde adgangskravet til gymnasieuddannelserne, i stedet kan gennemføre EUX. Det fremgår allerede af ordlyden i aftaleteksten for gymnasireformen.
- EUX er en kombinationsuddannelse, hvor EUX-elever skal have forudsætningerne for at kunne tilegne sig og kombinere boglig og praktisk viden samt færdigheder fra erhvervsuddannelser og gymnasieuddannelserne. Det er derfor mest hensigtsmæssigt og naturligt, at eleverne skal opfylde det sværeste af de to adgangskrav på de to ungdomsuddannelser.

4. Optagelseskrav til EUD

I forbindelse med gennemgang af følgelovgivningen til gymnasireformen er DA blevet opmærksom på en anden problematik vedrørende reglerne om optagelse til erhvervsuddannelser, som DA gerne vil rejse i høringssvaret samt foreslå ændret.

Iht. reglerne for optagelse til EUD (§5) i forbindelse med 02-kravene i dansk og matematik står, at man skal have opnået dette ved folkeskolens afgangsprøve eller ved 10. klasseprøver "eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve". Det indebærer ifølge MBUL, at der skal være aflagt prøve for, at det kan give adgang til EUD – det er ikke tilstrækkeligt at have bestået faget med års-karakter, uanset at det kan være på et langt højere niveau end folkeskolen. Det betyder, at personer, der har bestået uddannelse på tilsvarende eller højere niveau, ikke kan få direkte adgang, hvis der ikke er aflagt prøve i faget. Det giver et betydeligt element af tilfældighed omkring optagelsen, f.eks. ved studentereksamen.

Eksempel 1: En person, der har bestået en gymnasial uddannelse, hvor det obligatoriske niveau for dansk og matematik er hhv. A og C, kan ikke blive direkte optaget på en EUD, hvis der ikke er aflagt prøve i fagene, dvs. at de er blevet udtaget til eksamen.

Eksempel 2: En person, der tager dansk og matematik (og dansk som fremmedsprog) under almen voksenuddannelse (AVU) på F- og E-niveau, vil ikke kunne optages direkte på den baggrund, da disse to niveauer ifølge AVU-reglerne ikke afsluttes med prøve (kun G- og D-niveau).

Disse personer vil selvfølgelig have mulighed for at blive optaget ved at bestå den centralt stillede prøve + skolens helhedsvurdering, men det forekommer at være en unødigt barriere og en unødigt brug af skolens ressourcer – for ikke at tale om det uheldige signal, der bliver sendt om manglende tiltro til deres adganggrundlag.

Det er selvfølgelig afgørende, at det kun skal være autoritative beviser/dokumentation for, at dansk og matematik er bestået på mindst tilsvarende niveau, der skal give adgang.

På den baggrund finder DA, at lovteksten bør justeres, så det sikres, at personer, der har bestået dansk og matematik på mindst tilsvarende niveau som folkeskolens afgangsprøve, kan optages umiddelbart til erhvervsuddannelser,

uanset om faget er afsluttet med en prøve eller ej, i de tilfælde hvor en prøve ikke er/har været mulig.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Sign. Rasmus Enemark

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholm Kanal 21
1220 København K

Sendt pr. mail
audgym@uvm.dk

22. september 2016

Vedr. Høring over følgelovforslag

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar

Dansk Erhverv henviser til sit høringssvar på udkast til lov for gymnasieloven.

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen
Uddannelses- og forskningspolitisk chef

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholm Kanal 21
1220 København K

Sendt pr. mail
audgym@uvm.dk

22. september 2016

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at man får styrket de gymnasiale uddannelser og at eleverne bliver udfordret til deres fulde potentiale.

Specifikke bemærkninger:

Adgangskrav til STX, HHX og HTX

I henhold til de nye krav til optagelse til STX, HHX og HTX, finder Dansk Erhverv det positivt, at kravene er skærpet med aftalen. Dog er det Dansk Erhvervs vurdering, at kravene i relation til både uddannelsesparathedsvurdering og eksamensresultater er ret komplekse.

Det vil derfor også være hensigtsmæssigt, at der gennemføres en evaluering to år efter implementeringen af de nye optagelseskrav samt en evaluering af hvordan uddannelsesparathedsvurderingen anvendes i relation til vejledning og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

Selvom optagelseskravene til de gymnasiale uddannelser skærpes med aftalen, skærper man ikke samtidig optagelseskravene til EUX. EUX stiller store krav til eleverne såvel bogligt som erhvervsfagligt og der er også et politisk ønske med aftalen om at signalere større ligestilling mellem de forskellige studieforberedende ungdomsuddannelser. Dansk Erhverv finder det derfor nødvendigt, at adgangskravene til EUX også skærpes som følge af gymnasieaftalen. Dansk Erhverv foreslår konkret, at optagelseskravene til EUX skal være de samme som gælder for de tre-årige gymnasieuddannelser.

Adgangskrav til HF

I henhold til nye adgangskrav til HF finder Dansk Erhverv det ikke hensigtsmæssigt, at der er forskellige adgangskrav til henholdsvis optagelse fra 9.klasse og optagelse fra 10. klasse således, at det med optagelse fra 9. klasse er en uddannelsesparathedsvurdering og et karaktergennemsnit

på 4, der er gældende, mens der er krav om et eksamensresultat på mindst 2 i dansk og matematik jf. §10 stk. 7 med en afsluttet 10. klasse.

Dansk Erhverv vil opfordre til, at der gennemføres løbende evaluering af HF uddannelsen samt eleverne, når de nye optagelseskrav træder i kraft, samt eventuelle registeranalyser af hvilke videregående uddannelser eleverne efterfølgende vælger.

Bemærkninger vedr. grundforløb

Dansk Erhverv vil påpege, at det er afgørende, at man i de nu forkortede grundforløb på tre måneder sikrer, at der er en gnidningsfri overgang til andre ungdomsuddannelser, hvis eleven ønsker at skifte til en erhvervsuddannelse, herunder etablering af forløb, der forbereder eleverne til optagelse på grundforløb 2 hurtigst muligt efter skiftet fra gymnasial uddannelse til erhvervsuddannelserne. Dog finder Dansk Erhverv det positivt, at man med ændringen af grundforløbene udfordrer elevernes valg af studieretning og at elevernes får et bedre grundlag for at træffe valg om studieretning.

Bemærkninger vedr. studieretningsforløb

Det er yderst positivt, at man med aftalen om styrkede gymnasieuddannelser har begrænset antallet af studieretninger på de gymnasiale uddannelser således, at der sikres et bedre match mellem adgangskrav til de videregående uddannelser, der ligger i direkte forlængelse af studieretningerne og de fag og niveauer, der er indeholdt i studieretningerne.

Bemærkninger vedr. studiekompetence med merkantil EUX

Regeringen foreslår, at studiekompetencen for EUX-elever på de merkantile uddannelser begrænses for elever, der vælger at stige af efter gennemførelse af del 1 således, at de alene opnår studiekompetence til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser med mulighed for gennem supplering at opnå generel studiekompetence. Elever som gennemfører den fulde erhvervsuddannelse med EUX (del 2) vil fortsat opnå generel studiekompetence uden behov for supplering.

Dansk Erhverv tilslutter sig dette forslag, men undrer sig over argumentationen. Dansk Erhverv anser ikke den merkantile EUX som en smutvej for de unge til en videregående uddannelse. Som anført tidligere i høringssvaret anser Dansk Erhverv den merkantile EUX, som værende en fagligt svær uddannelse hvor eleverne i løbet af de første to år både skal opnå et højt niveau i almene fag og samtidig leve op til overgangskrav og bestå grundforløbsprøve i de erhvervsrettede fag. Det er således en uddannelse, der stiller store krav til eleverne og det er også baggrunden for, at Dansk Erhverv anbefaler at indføre de samme adgangskrav til EUX som de tre-årige gymnasiale uddannelser.

Se i øvrigt nedenfor vedr. den erhvervsrettede HF.

Bemærkninger vedr. den erhvervsrettede HF

Dansk Erhverv er bekymret for, at etablering af den erhvervsrettede HF med direkte adgang for elever fra 9. klasse vil underminere mulighederne for at skabe tilstrækkelig elevvolumen i erhvervsuddannelserne og de eksisterende erhvervsrettede gymnasiale uddannelser på det tekniske og merkantile område, hvortil der i høj grad er behov for at styrke rekrutteringen. Den erhvervsrettede HF risikerer især at tiltrække større grupper af elever, der i stedet ville være i målgruppen for en erhvervsuddannelse – almindelig såvel som EUX. Dansk Erhverv er i det hele taget bekymret for, at etablering af en erhvervsrettet HF for unge under 25 vil underminere rekrutteringen til de eksisterende erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Dansk Erhverv ser i den forbindelse heller ikke noget behov for at udvide kredsen af udbydende institutioner af erhvervsrettede ungdomsuddannelser. Under forudsætning af, at den erhvervsrettede HF for unge under 25 år alligevel bliver en realitet, mener Dansk Erhverv, at det bør overvejes at give mulighed for, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan udbyde de nye to-årige erhvervsrettede gymnasiale uddannelser uden at skulle ansøge herom, med afsæt i det erhvervsrettede uddannelsesmiljø, der i forvejen eksisterer på disse institutioner. Dette kan evt. ske samtidig med, at der etableres mulighed for, at erhvervsskolerne kan udbyde forkurser for elever, der ikke kommer direkte fra grundskolen og mangler de nødvendige fag og niveauer for at påbegynde en erhvervsuddannelse.

Specifikke bemærkning til høringsbrevet forespørgsel

I relation til høringsbrevet konkrete spørgsmål jv §46 stk 2, mener Dansk Erhverv, at det kan være en styrkelse af HF uddannelsen, at der fremover gives årskarakterer i de enkelte fag på linje med forholdende i de øvrige gymnasiale uddannelser og EUX.

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen

Uddannelses- og forskningspolitisk chef

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Friskolernes Hus
Middelfartvej 77
5466 Asperup

Telefon 62 61 30 13
df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218

Att.: audgym@uvm.dk

22. september 2016

Vedr.. Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Tak for høringsbrev af 26. august 2016 angående forslag om ændring af forskellige love. Dansk Friskoleforening takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger herunder ikke mindst til de tre love, som har foreningens særlige interesse: friskoleloven, lov om private gymnasier og folkeskoleloven.

Ad. Friskoleloven – forslagens § 17.

Dansk Friskoleforening har ingen bemærkninger til de foreslåede konsekvensændringer.

Ad. Lov om private gymnasier - forslagens § 3, punkt 10.

Dansk Friskoleforening tvivler på, at et krav om at anvende bestemte studieadministrative systemer er relevant for skoler, der med udgangspunkt i steinerpædagogikken udbyder den toårige hf-uddannelse uden prøver, jf. § 68 i forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Derfor anbefaler foreningen, at der etableres mulighed for at undtage netop disse skoler for et sådant krav om administrative systemer, såfremt kravet blot vil medføre ekstra administrative byrder uden at være af reel indholdsmæssig betydning for skolerne og eleverne.

Ad. Vejledningsloven – forslagens § 12.

I Dansk Friskoleforening er vi bekymret for, om gymnasiereformens fokus på karaktergennemsnit og indførelsen af en "bestået" karakter på 2,0 i folkeskolen, vil give

anledning til misforståelser i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen, blandt andet når skolerne samarbejder med UU.

Udgangspunktet skal være friskolelovens krav – ikke folkeskolelovens krav. Eksempelvis tales der i bemærkningerne om gennemsnit af standpunktskarakterer i 8. klasse. I den forbindelse er det vigtigt for Dansk Friskoleforening at understrege, at friskoler og private grundskoler ikke er underlagt et krav om at give standpunktskarakterer. Det er helt centralt i vores forståelse af friskoleloven, at elever fra friskoler og private grundskoler kan komme videre på en ungdomsuddannelse og anvende en uddannelsesparathedsvurdering, selvom en skole ikke giver standpunktskarakterer.

Ad. Folkeskoleloven - forslaget § 13 vedrørende digitalisering af prøvebevis m.v.

Dansk Friskoleforening finder det naturligt, at man søger at opnå fordele ved at digitalisere prøve- og eksamensbeviser.

Imidlertid skal vi pege på, at der ved tilrettelægningen af "Grundskoledatabasen" skal tages højde for, at en friskole eller privat grundskole ikke altid kan indberette oplysninger om alle de samme forhold, som man vil efterspørge fra folkeskoler, alene fordi skolerne indenfor lovens rammer har tilrettelagt undervisningen ud fra deres overbevisning.

En del friskoler – ca. 30 – har valgt at være prøvefri. Disse skoler bør også fremover have mulighed for at udskrive et afgangsbasis. Såfremt disse skoler skal være omfattet af "Grundskoledatabasen" må indberetningskravene tage hensyn til, at skolerne helt legitimt er prøvefri.

Endvidere vil vi pege på, at en friskole eller privat grundskole kan beslutte at afmelde afgangsprøver i kristendomskundskab og i historie. For disse fag vil der således ikke være noget at indberette fra skoler, der har afmeldt fagene.

Tilsvarende gælder, at en friskole eller privat grundskole kan fravælge at give standpunktskarakterer.

Det er således vigtigt, at elever fra friskoler eller private grundskoler ikke stilles ringere eller anderledes ved udtræk af data fra basen alene ud fra forskellene mellem folkeskolen og en friskole eller privat grundskole, fx i form af, at der ikke forefindes standpunktskarakterer, eller at visse fag er afmeldt.

Derfor er det også vigtigt, at databasen er dynamisk og ikke blokerer for videre indberetning, hvis skolen ikke har oplysninger til et givent felt.

Endvidere vil Dansk Friskoleforening gøre opmærksom på, at det for nogle elever, forældre og skoler kan have stor værdi, at afgangsbasiset udformes og printes i en form, der indeholder en klar identifikation af skolen, fx med et logo. Derfor foreslår vi, at systemet indeholder mulighed for at skolerne har mulighed for at sætte deres eget præg på den printede originalversion.

Dansk Friskoleforening uddyber gerne ovenstående og ser frem til at medvirke i det fortsatte arbejde med lovforslaget.

Venlig hilsen

Peter Bendix Pedersen
Formand

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder

23. september 2016

Atw/rada

Ministeriet for Børn, Undervisning og
Ligestilling
Att.: audgym@uvm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar på udkast til ny gymnasielov

DI takker for muligheden for at komme med kommentarer til høring over den nye gymnasielov.

Den overordnede ambition med reformen af de gymnasiale uddannelser er efter DI's opfattelse at sikre, at flere elever har de bedste forudsætninger for at vælge relevante videre uddannelsesveje, som også er efterspurgt på arbejdsmarkedet. Dette mål omfatter naturligt de elever, som vælger gymnasiet, men reformen skal også bidrage til, at folkeskoleelever træffer et mere reflekteret valg af ungdomsuddannelse.

DI har en række overordnede bemærkninger og vil i det følgende pege på de konkrete områder af lovtæksten, hvor der efter DI's opfattelse bør ske justeringer. Hvor intet andet er nævnt, vedrører bemærkningerne udkastet til hovedlovforslag. Hvis kommentaren gælder udkastet til følgelovforslag, er dette specifikt nævnt.

Overordnede bemærkninger

Det er positivt, at der med reformen etableres en ligestilling mellem de treårige gymnasiale uddannelser. Dette vil i DI's øjne kunne give eleverne et mere ensartet udgangspunkt for videre uddannelse, uagtet deres valg af gymnasial uddannelse. DI er dog meget optaget af, at der opretholdes en klar og distinkt erhvervsrettet profil i de erhvervsgymnasiale uddannelser, uanset at de nu reguleres i samme lovgivning som de almene gymnasiale uddannelser.

DI støtter de intentioner i aftalen, som skal reducere antallet af studieretninger og sikre et højere fagligt niveau.

Adgangskrav

Adgangskravene er et centralt element i aftaleteksten, og DI har derfor set frem til den konkrete udmøntning i lovtæksten. Lovudkastet er meget klart i forhold til de specifikke krav, som eleverne skal opfylde, og der er en tydelig opdeling af kravene, afhængigt af hvilket udgangspunkt eleven søger om optagelse fra.

Der er i høringsteksten som nr. 2 til §§ 7, 8, 9 og 10 anvendt en identisk formulering, der lyder: *2) Ansøgeren er ud fra en helhedsvurdering vurderet uddannelsesparat i henhold til lov om vejledning om uddannelse og erhverv, samt pligt til uddannelse,*

beskæftigelse m.v. DI er bekymret over formuleringen af, at det skal være på baggrund af en helhedsvurdering, at eleverne kan vurderes uddannelsesparate. Ordet helhedsvurdering kan ikke genfindes i aftaleteksten om adgangskrav.

Den nuværende formulering skaber forvirring om, hvorvidt der skal mere eller noget andet end en uddannelsesparathedsvurdering til for at opfylde kravet i nr. 2. Det bør være helt klart, at hvis eleven er vurderet uddannelsesparat, så er kravet i nr. 2 opfyldt.

DI vil foreslå, at punktet ændres, således at ordene "*ud fra en helhedsvurdering*" slettes.

En alternativ løsning kunne være, at formuleringen fra § 10 i bekendtgørelse om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse, hvor der står, at der skal ske en helhedsvurdering af elevernes sociale og personlige kompetencer, indskrives i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. § 2 g, stk. 2.

I relation til adgangskravene har DI bemærkninger til høringsteksten til følgelovsudkast § 9 og § 12. Disse bemærkninger er beskrevet under kommentarer til følgeloven.

Organisering og indhold af uddannelserne til almen, merkantil og teknisk studentereksamen

Af § 19, stk. 8, fremgår, at der skal afsættes en pulje af timer, hvoraf institutionens leder kan fordele timer til fag eller faglige aktiviteter, *hvor eleven vurderes at have behov for en særlig indsats sammen med en lærer*. Formuleringen leder særligt tankerne hen på elever, som har behov for yderligere støtte i undervisningen. Af bemærkningerne fremgår dog, at timerne også kan bruges til særlige talentindsatser.

DI foreslår, at paragraffen omformuleres, så det klart fremgår, at timerne skal bruges, både når elever har behov for yderligere faglig støtte, og når elever har brug for yderligere faglige udfordringer. Samtidig bør det i forhold til talentfulde elever være klart, at andre end en lærer kan forestå de yderligere faglige udfordringer. Konkret foreslår DI, at stk. 8 omformuleres, så der tilføjes efter lærer: "*eller særlige talentindsatser*".

Grundforløb og studieretningsforløb

DI finder det positivt, at det nu fastslås, at grundforløbet skal danne grundlag for elevens efterfølgende valg af studieretning samt at der i grundforløbet indgår en evalueringssamtale om elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse.

DI finder det væsentligt, at eleverne i grundforløbet udfordres på deres valg af ungdomsuddannelse og i den forbindelse også vejledes om mulighederne for skift til en erhvervsuddannelse fremfor alene til skift til en anden gymnasial uddannelse.

I den sammenhæng beklager DI forkortelsen af grundforløbet, som ikke harmonerer med strukturen i det øvrige uddannelsessystem, herunder særligt erhvervsuddannelserne. Hvis en elev ønsker at skifte til en erhvervsuddannelse efter afslutningen af det gymnasiale grundforløb, må eleven vente 2-3 måneder, da optagelse til grundforløb i erhvervsuddannelserne alene sker halvårligt.

Det naturvidenskabelige grundforløb (NV) omlægges med aftalen. DI har været kritisk over for omlægningen, som betyder, at NV fremover skal dækkes af timer, fra matematik og de øvrige naturvidenskabelige fag. For de fleste elever er det derfor matematik, fysik og yderligere 2 fag, som skal bidrage med timer.

For en lille gruppe af de sproglige studerende kan timerne til det naturvidenskabelige grundforløb dog risikere at fylde uforholdsmæssigt meget i matematik og fysik-undervisningen. Det drejer sig om den gruppe elever på sproglige studieretninger, som kan erstatte et af de naturvidenskabelige fag med latin. I afsnittet om latin i aftaleteksten omtales de naturvidenskabelige fag som biologi, kemi og naturgeografi. Derfor burde NV skulle dækkes af matematik, fysik og et af disse naturvidenskabelige fag. I lovteksten er det imidlertid formuleret sådan, at eleverne kan vælge informatik som deres naturvidenskabelige fag. Informatik er efter DI's opfattelse et teknisk fag, som ikke har de samme forudsætninger for at bidrage i NV-undervisningen. Med muligheden betyder det, at elever, som vælger latin og informatik, skal have hele deres NV dækket af timer fra matematik og fysik.

DI foreslår, at § 25, stk. 5, ændres sådan, at elever, som vælger latin, kun kan få lov til, som det også står i aftaleteksten, at vælge mellem de tre naturvidenskabelige fag: Kemi, biologi eller naturgeografi.

DI finder det positivt, at der sker en styrkelse af elevers sproglige kompetence. I den forbindelse er det i relation til gymnasieaftalen positivt, at man styrker fokus på, at eleverne skal bygge videre på deres fortsættersprog fremfor at tilegne sig et nyt sprog. Det betyder for flertallet af elever, at de vil afslutte med mindst B-niveau på sprogfag, som de efter reformen af folkeskolen har haft siden 5. klasse. Dermed forlænges sprogundervisningen til syv år for 2. fremmedsprog for denne gruppe elever.

Samtidig må det dog forventes, at der er færre, der igennem hele deres uddannelsesforløb stifter bekendtskab med et 3. fremmedsprog. DI ser frem til regeringens sprogstrategi med forventning om, at der skal ses på, hvordan man kan styrke diversiteten i danskernes sprogkompetencer.

Htx

På uddannelsen til teknisk studentereksamen er der, som det fremgår af aftalen, indført idéhistorie som et nyt fag. Faget, som er på B-niveau, erstatter faget teknologihistorie på C-niveau. Det fremgår ikke af aftaleteksten, hvordan timerne til faget skal findes. DI vil i den forbindelse understrege nødvendigheden af at fastholde den erhvervsrettede teknisk/naturvidenskabelige profil på uddannelsen, hvilket efter DI's opfattelse forudsætter, at timetallet til uddannelsens erhvervsrelaterede fag opretholdes på nuværende niveau.

Stx

De sproglige studieretninger fritages generelt fra en række krav på de naturvidenskabelige fag. Dette er i overensstemmelse med aftaleteksten. Der var dog i den gældende lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) en mulighed i § 12, pkt. 3, litra c, for at elever med matematik på A-niveau i kombination med fysik og kemi, hvor det ene af disse fag er på A-niveau og det andet på mindst B-niveau, kunne vælge et begyndersprog som 2. fremmedsprog på B-niveau. DI støtter ønsket om at styrke sprog i

gymnasierne. DI er dog tilsvarende optaget af, at flere studenter gennemfører gymnasiet med stærke naturvidenskabelige kompetencer. Da gældende lovgivning, som beskrevet ovenfor, har skabt volumen på fysik og kemi på A-niveaufag, ønsker DI at udtrykke en vis bekymring for, at muligheden for at vælge begyndersprog på A-niveau i kombination med matematik A-niveau, og fysik/kemi på A-niveau og fysik/kemi på B-niveau bortfalder. DI vil derfor opfordre til, at udviklingen i elever med fysik og kemi på A-niveau skal følges tæt.

Udbud af studieretninger

§ 26 beskriver antallet af studieretninger, som institutionerne kan udbyde. Som det beskrives i bemærkningerne til loven, er det fsva. stx en lempelse ift. gældende lov, hvor der i dag bl.a. er krav om, at alle skoler mindst skal udbyde fire studieretninger, hvoraf mindst en skal være humanistisk-sproglig, en skal være samfundsvidenskabelig, og en skal være naturvidenskabelig.

DI kan ikke af aftaleteksten se, at det er aftalt, at de almene gymnasier således kan vælge kun at udbyde eksempelvis samfundsvidenskabelige studieretninger. DI mener, man bør fastholde kravet om, at der på stx udbydes mindst en studieretning blandt henholdsvis de sproglige, samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige studieretninger beskrevet i bilaget.

Elevernes kompetencer

I aftaleteksten fremgår det, at eleverne skal opnå innovative, digitale og globale kompetencer samt karrierekompetencer. I forhold til de digitale kompetencer beskrives på side 21, at eleverne *skal lære at søge information og udøve kildekritik, samt lave selvstændige, digitale produktioner og lære at indgå i digitale fællesskaber, ligesom de skal lære at reflektere over til- og fravalg af digitale redskaber i forskellige sammenhænge.*

Dette er i høringsudkastets § 29, stk. 5, reduceret til: *Eleverne skal endvidere opnå digitale kompetencer, så de lærer at anlægge et kritisk blik på digitale medier og at indgå i digitale fællesskaber.*

Selvom aftaletekstens formulering om, at eleverne også skal *"lave selvstændige, digitale produktioner"* fremgår af bemærkningerne, mener DI, at dette bør fremgå direkte af lovteksten. Digitale skaberkompetencer er vigtige for fremtidens videnmedarbejdere, og derfor er det dette element, der bør lægges mest vægt på i lovteksten.

Organisering og indhold af uddannelsen til hf-eksamen

DI er meget optaget af, at der ikke i de gymnasiale uddannelser opstår lette versus svære veje til videregående uddannelse. Erfaringerne viser, at eleverne hurtigt gennemskuer og finder de veje i gymnasiet, som stiller dem bedst i forhold til adgang til videregående uddannelser.

Derfor var DI også bekymret over, at hf fortsat skulle give adgang til universitetsuddannelser.

Formuleringen af reglerne om de udvidede fagpakker, som hf-elever skal vælge for at få studiekompetence til universitetsuddannelserne, er i den forbindelse bekymrende. Hf

har lavere adgangsforudsætninger end de treårige gymnasiale uddannelser; der åbnes for, at 9. klasseelever kan starte direkte på hf, og af høringsudkastet fremgår det nu, at der ikke kræves særlige forudsætninger for, at elever kan vælge den udvidede fagpakke.

Det fremgår af udkastet, at hvis eleven ikke opnår 3,0 i gennemsnit af prøverne på de to første semestre, så skal eleven til en faglig screening og vejledningssamtale. Men af bemærkningerne fremgår det, at eleven efter denne screening og vejledningssamtale selv beslutter, om pågældende vil vælge en udvidet fagpakke.

DI mener, man bør give institutionerne bedre rammer for at forbeholde den udvidede fagpakke til elever, som må forventes at have de faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

DI er alvorligt bekymret for, at den udvidede fagpakke på hf vil tiltrække en stor gruppe elever, som ikke har forudsætningerne for at blive optaget på de treårige gymnasiale uddannelser, og at hf med den udvidede fagpakke dermed kan udvikle sig til at blive en "smutvej" til studiekompetence med adgang til universiteter.

DI foreslår derfor, at der stilles et minimumskrav til de faglige forudsætninger for de elever, som optages på den udvidede fagpakke. DI foreslår, at karakterkravet på 3,0 bliver et egentligt karakterkrav.

DI mener stadig, at det er uhensigtsmæssigt, at fysik ikke indgår i den naturvidenskabelige fagpakke. DI er opmærksom på, at ændringen skete tilbage i 2004, hvor faget fysik/kemi blev erstattet af den naturvidenskabelige faggruppe, men i forbindelse med ønsket om sidestilling af de gymnasiale uddannelser ville det have været oplagt, at faget fysik blev tilføjet fagrækken i hf.

Mødepligt, aktiv deltagelse, oprykning m.v.

§ 42 i høringsudkastet beskriver elevernes mødepligt og pligt til at deltage aktivt i undervisningen. Stk. 2 giver derefter efter sin ordlyd kun institutionens leder hjemmel til at gribe ind over for elevernes og kursisternes fravær.

DI mener, at § 42, stk. 2, bør omformuleres, så det klart hjemler en indgriben fra institutionens side, hvis eleverne eller kursisterne ikke lever op til forpligtelsen til at deltage aktivt i undervisningen. Det kan overvejes at bruge den samme formulering som i bemærkningerne, hvor der står, at lederen er forpligtet til at gribe ind over for elevernes eller kursisternes forsømmelser.

Prøver og eksamen

I § 46, stk. 2, har ministeriet foreslået en formulering, hvorefter prøveformen i forhold til henholdsvis kultur- og samfundsfagsgruppen og den naturvidenskabelige faggruppe ændres til, at eleverne prøves i ét fag frem for en samlet mundtlig prøve i alle fagene i gruppen.

Det foreslås, at eleverne derfor får en årskaracter i de øvrige fag i faggruppen.

DI er enig i, at det er en styrkelse af det faglige niveau, at eleverne prøves i et enkelt fag, frem for en mundtlig eksamen, som skal dække alle fagene. Derfor støtter DI også

ministeriets foreslåede formulering, velvidende at resultatet er, at hf-elever i fremtiden skal have standpunktskarakterer.

Institutionens lærere

Der sker i høringsudkastet en ligestilling af reglerne for hvem, der kan undervise på de gymnasiale uddannelser, og det reguleres, hvilke uddannelser der giver adgang til at kunne undervise i de gymnasiale uddannelser.

I den gældende lov for de erhvervsgymnasiale uddannelser er der mulighed for, at personer, som ikke har en kandidatuddannelse, kan få faglig kompetence. § 30, stk. 2, i lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) lyder således: *Det faglige niveau kan desuden erhverves ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet, hvis vedkommende ikke i forvejen har en kandidatuddannelse, eller ingeniørhøjskole i kombination med efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse.* Ifølge bemærkningerne til høringsudkastet er der tale om en videreførelse af reglerne fra de erhvervsgymnasiale uddannelser. De gældende regler henviser til uddannelser gennemført på handelshøjskoler, hvilket må forstås som HA/HD og lignende og til uddannelser gennemført på ingeniørhøjskoler, hvilket må forstås som diplomingeniøruddannelserne.

DI er stærkt bekymret for, at § 56, stk. 2 vil betyde en sænkelse af de faglige kompetencer hos gymnasielærerne i det almene gymnasium, hvilket vil sænke den faglige kvalitet af undervisningen og dermed sænke de unges forudsætninger for at kunne gennemføre videregående uddannelser på højeste niveau. DI finder det derfor væsentligt, at det i § 56, stk. 2, tilføjes, at der skal være tale om en relevant professionsbacheloruddannelse i et fag, hvori der opnås undervisningskompetence, og ikke mindst at undervisning af professionsbacheloruddannede begrænses til de fag på htx og hhx, hvor det i dag finder er anvendt med succes og bidrager med væsentlige kvalifikationer.

DI er derudover opmærksom på, at personer med en professionsbacheloruddannelse jfr. § 56, stk. 2, kan opfylde det faglige niveau inden for matematik. DI foreslår, at matematik fjernes fra listen, da der er væsentlig niveaumæssig forskel mellem fagligheden for en kandidat- og en professionsbacheloruddannelse inden for disse fag.

I § 56, stk. 3, fastslås det, at lærere, der underviser i de erhvervsrelaterede fag, skal have mindst to års relevant erhvervserfaring. DI er enig i vigtigheden af denne bestemmelse, som videreføres fra den nugældende lovgivning om de erhvervsgymnasiale uddannelser. Det er imidlertid ikke defineret i lovteksten, hvilke fag der regnes for "erhvervsrelaterede", og bestemmelsens rækkevidde er derfor vanskelig at fastslå. DI foreslår, at det tydeligt defineres, hvilke fag dette krav gælder for.

DI har ikke yderligere bemærkninger til høringsudkastet til hovedlovforslag.

Særlige bemærkninger til udkastet til følgelove

Ændringer af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (§ 1)

Det foreslås, at § 1, stk. 4, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. ændres, så skolerne også skal opfylde nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Formuleringen af det foreslåede stk. 4 er så omfattende og generel, at det er meget uklart, hvad det er, institutionerne skal leve op til. Skolerne skal allerede i dag leve op til formålsparagrafferne i uddannelseslovgivningen, og såfremt de ikke gør det, kan ministeriet allerede fratage institutionerne retten til udbud af de relevante uddannelser.

Ændringer af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (§ 2)

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse foreslås i nr. 2 to nye stykker, stk. 2-3.

Stk. 2, som stammer fra de nugældende regler om hhx og htx, fastslår, hvilke institutioner der kan opnå udbudsret til hhx og htx. I første afsnit fastslås det, at "institutioner godkendt efter denne lov eller andre institutioner, der gennemfører grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan godkendes af ministeren (...) til at udbyde (hhx) og (htx)". Det er imidlertid uklart, hvornår en anden institution kan siges at "gennemføre" grundforløb iht. erhvervsuddannelsesloven, herunder særligt om en aftale om udlagt undervisning af et enkelt grundforløb fra en erhvervsskole er tilstrækkeligt til at begrunde tilladelse til udbud af hhx og htx eksempelvis på et alment gymnasium.

DI finder det afgørende, at udbud af hhx og htx finder sted i kvalificerede faglige og erhvervsrettede miljøer, hvor der er de relevante faciliteter, lærerkompetencer og et tæt samspil med virksomheder. En udbudsplacering af hhx og htx bør derfor efter DI's opfattelse alene ske på erhvervsskoler eller andre institutioner, som er godkendt til og faktisk udbyder relevante grundforløb efter erhvervsuddannelsesloven.

I stk. 3 findes en ny bestemmelse, som ikke stammer fra gymnasieaftalen. Heri fastsættes, at *"Institutionen skal i sit virke under ét og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål"*.

DI finder, at der er tale om en meget bred og generel formuleret regel, hvis anvendelsesområde og intention er uklar. Ifølge bemærkningerne sigter bestemmelsen på at pålægge institutionernes bestyrelser at inddrage en helhedsvurdering af institutionens bidrag til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, herunder at samarbejde med andre institutioner. Det fremgår ikke, hvilke nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål der sigtes til.

Det må dog forudsættes, at sådanne nationale mål skal fastsættes i lovgivning for at træde i kraft ift. de selvejende uddannelsesinstitutioner, og det vil derfor naturligt være i denne lovgivning, at en hjemmel til indgriben ved manglende opfyldelse vil kunne findes. Det er derfor efter DI's opfattelse tvivlsomt, om der er et juridisk behov for bestemmelsen.

Efter DI's opfattelse kan bestemmelsen ses som et ønske om en stærkere central styring af de selvejende uddannelsesinstitutioner og dermed begrænse det ledelsesrum, der i dag er tillagt bestyrelserne på de selvejende uddannelsesinstitutioner, hvilket DI finder unødvendigt og beklageligt. DI er af den opfattelse, at der udvises stor ansvarlighed og helhedsforståelse i erhvervsskolernes bestyrelser.

Ændringer i lov om eux (§ 8)

DI finder betegnelsen "erhvervsfaglig studentereksamen" misvisende, da den efterlader et indtryk af, at eux overvejende er en gymnasial uddannelse, hvilket ikke er tilfældet. Efter DI's opfattelse er det centralt at fastholde, at eux er en erhvervsuddannelse med studiekompetence, og DI foreslår derfor, som det også fremgår af DA's høringssvar, at der overvejes et andet navn og mere retvisende navn til eux.

I § 8 foreslås det, at et bevis for eux 1. del fra de merkantile erhvervsuddannelser fremover ikke i sig selv skal give generel studiekompetence, men ligesom hf skal give adgang til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. En fuld gennemført eux vil som hidtil give eleverne generel studiekompetence til såvel akademiske som professionsrettede uddannelser.

DI kan tilslutte sig denne ændring.

Ændringer i lov om erhvervsuddannelser (§ 9)

DI kan tilslutte sig, at kravet om bestået afgangseksamen tilsvarende indføres for adgang til erhvervsuddannelser, herunder at elever med 2 i hhv. dansk og matematik fortsat kan optages i erhvervsuddannelser, selv om de ikke måtte have bestået folkeskolens afgangsprøve.

DI ønsker desuden at henlede opmærksomheden på en uheldig – og formentlig utilsigtet - konsekvens af den nuværende formulering af adgangskravene til erhvervsuddannelser. I de nuværende regler stilles der krav om, at adgangskravene skal være opnået ved folkeskolens afgangseksamen "eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve".

Konsekvensen af denne formulering er imidlertid, at elever, der ikke har aflagt folkeskolens afgangseksamen, men i stedet efterfølgende har taget eksempelvis Dansk E eller F som AVU, ikke vil kunne optages til en erhvervsuddannelse på dette grundlag, da Dansk E og F ifølge AVU-reglerne ikke kan afsluttes med en prøve. Dette gælder, uanset at Dansk E og F niveaumæssigt er på eller over niveauet for folkeskolens afgangseksamen. En fuldstændig parallel hertil findes for Matematik E og F samt for elever, der har gennemført en studentereksamen (uden forudgående afgangseksamen), men ikke har været udtrukket til prøve i matematik. Disse elever kan efter de nugældende regler alene optages til en erhvervsuddannelse efter at have gennemført en centralt stillet prøve samt efterfølgende samtale.

DI foreslår, at der justeres i adgangsreglerne til erhvervsuddannelser, så der ikke stilles krav om prøve, hvis der er tale om fag, hvor der ikke kan aflægges prøve, eller hvor der er tale om fag, som er bestået på et højere niveau end folkeskolens afgangseksamen.

For nærmere uddybning af denne problemstilling henvises til høringssvar fra Dansk Arbejdsgiverforening.

DI finder endvidere, at der bør indføres samme adgangskrav til eux som gælder for de 3-årige gymnasiale uddannelser. Eux er en meget krævende ungdomsuddannelse, som kombinerer en erhvervsuddannelse med studiekompetence, og det er derfor naturligt og nødvendigt, at elever, der optages på eux skal opfylde det strengeste af de to adgangskrav. Et lavere adgangskrav til eux end til de 3-årige gymnasiale uddannelser vil føre til en misforstået og uheldig opfattelse af, at elever, der ikke kan opfylde adgangskravene til en treårig gymnasial uddannelse, i stedet kan tage en eux.

DI kan i øvrigt tilslutte sig bemærkningerne fra Dansk Arbejdsgiverforening fsva. ændringerne til lov om erhvervsuddannelser og henviser til DA's høringssvar.

Ændringer af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (§ 12)

Ændringen i nr. 1 indfører reglerne om studievalgportfolio, som skal vedlægges ansøgningen til ungdomsuddannelse og sendes til uddannelsesinstitutionen, som eleven optages på.

DI mener, at studievalgportfolio kan være et vigtigt redskab til at udfordre elevernes valg af ungdomsuddannelse, og det er oplagt at skabe øget dokumentation for, at eleverne er blevet præsenteret for flere muligheder for ungdomsuddannelse, indend de skal træffe deres valg. Det er dog meget uklart, hvem der bærer ansvaret for, at portfolioen fyldes med informationer om de aktiviteter, som eleverne deltager i. Det er uhensigtsmæssigt, at det er forældremyndigheden, da denne ikke nødvendigvis har indsigt i de aktiviteter, som afvikles i skolen. Derfor bør det præciseres, at det er skolens ansvar, at aktiviteterne skrives ind i portfolioen.

I nr. 2 foreslås det at indføje, at kravet for fagligt at blive vurderet uddannelsesparat til gymnasiale uddannelser i fremtiden skal være 5,0 i gennemsnit af standpunktskarakterer.

Formuleringen af paragraffen er uhensigtsmæssig og leder til forvirring, fordi den forudgående sætning starter med ordene: "Elever, der i 8. klasse har mindst 4,0 i gennemsnit af standpunktskarakterer". DI foreslår, at der indføjes et nyt stk. 2., hvoraf det klart fremgår, hvilke krav der er, for at en elev fagligt kan blive vurderet uddannelsesparat, uafhængigt af hvilket klassetrin vurderingen foretages på.

DI har ikke yderligere bemærkninger til høringsudkast af følgelovsforslag.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Lone Folmer Berthelsen
Erhvervsuddannelseschef

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling,
Kontoret for Gymnasiale Uddannelser ved Annegrete Larsen
(audgym@uvm.dk)

Høringssvar til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og følgeloveforslag

20. september 2016

Sag 16-09391

Side 1/2

Dansk Magisterforening (DM) finder det afgørende, at lovforslagene bygger på en politisk aftale, der har en bred kreds af partier i Folketinget bag sig. Det giver den nødvendige ro, tid og opbakning til at sikre en ordentlig implementering af forslagene.

DM finder det oveordnet vigtigt at holde uddannelsesvejene åbne, så enhver får mulighed for at udfolde sine evner og tage en uddannelse. Det gælder både for optaget på de gymnasiale uddannelser og for den videre adgang til de videregående uddannelser. Derfor vil DM gerne rose aftalekredsen for beslutningen om, at hf fortsat også skal give adgang til universitetsuddannelserne.

DM deler aftalekredsens ambition om at hæve det faglige niveau, og derfor vækker det både underen og bekymring, når der i 'forslag til lov om de gymnasiale uddannelser' kapitel 7 'Institutionens lærere § 56 stk. 2' åbnes op for en langt mere omfattende brug af lærere uden en kandidatuddannelse, og at de gældende bestemmelser udvides til både at omfatte stx og hf i et fag som matematik. DM er enig med aftalekredsen, om at matematik som hovedregel bør løftes til et obligatorisk B-niveau og mener, at dette forudsætter, at lærerne har en 5-årig kandidatuddannelse.

Derfor ønsker DM konkrete ændringer i forslaget, så gældende uddannelseskrav om en kandidatuddannelse til lærerne opretholdes.

DM er meget enig med aftalekredsen i vægtningen af det almendannende element i de gymnasiale uddannelser, da det er en væsentlig forudsætning for, at uddannelserne kan være studieforberedende til de videregående uddannelser. Derfor støtter DM, at der sker en sidestilling og nytænkning af studieområdet/studieretningsprojektet, så der for alle uddannelser indføres et mundtligt forsvar som supplement til den skriftlige fremstilling.

DM finder forslaget om at oprette en særlig biologisk-kemisk naturvidenskabelig studieretning med matematik på B-niveau rettet mod professionsbacheloruddannelsen spændende. Det er dog generelt vigtigt, at de gymnasiale uddannelsers naturvidenskabelige studieretninger fastholder matematik på A-niveau, så de også giver adgang til de naturvidenskabelige uddannelser på universitetet.

DM deler aftalekredsens ønske om muligheden for stærke sprogprofiler i studieretninger og mener også, at dette bør omfatte en mangfoldighed af sprog. Det er afgørende for, at de gymnasiale uddannelser fortsat kan fungere som fødekæde, og dermed at universiteterne kan opretholde et bredt udbud af sprogfag. I den forbindelse er det af stor betydning, at der udvikles en samlet national sprogstrategi, der omfatter hele uddannelsesområdet fra grundskole, ungdomsuddannelse til de videregående uddannelser. Aftalekredsen bør derfor følge op på sin aftale på det gymnasiale område med vedtagelsen af en national sprogstrategi.

Endelig er det bekymrende, at store reformer af hele det gymnasiale område skal ske, samtidig med at området årligt skal spare to procent helt frem til 2020. Disse besparelser betyder, at der lige nu sker afskedigelser af gymnasielærere, hvis kompetencer vil blive savnet i arbejdet med at nå reformens målsætning om at hæve det faglige niveau.

Høringssvar til forslag til Lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovenstående lovforslag. DUF har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Indarbejd kodeks for ungdomsorganisationers adgang til ungdomsuddannelser i reformteksten

DUF vil gerne kvittere for, at der i reformen er blevet plads til at understrege vigtigheden af de samfundsengagerende organisationers adgang på uddannelserne. Det er helt afgørende for, at særligt de politiske ungdomsorganisationer kan diskutere demokrati og samfundsudvikling med landets unge, der hvor de unge er, og i de trygge rammer, som uddannelserne udgør.

I 2014 udarbejdede DUF, Danske Erhvervsskoler og Undervisningsministeriet i fællesskab et kodeks, som havde til formål at styrke de politiske ungdomsorganisationernes adgang til ungdomsuddannelserne. Kodekset blev formidlet til alle landets skoler sammen med en opfordring fra ministeren. Reformen bør understrege, at den demokratiske samtale er en fast del af den dannelse, som eleverne skal gennemgå - og her er mødet med politisk aktive unge en vigtig del. Derfor bør de politiske ungdomsorganisationers kontakt til eleverne styrkes, og kodekset indarbejdes i reformteksten.

Styrk unges egen stillingtagen og meningsdannelse i samfundsfagsundervisningen

Samfundsfagsundervisningen på de danske gymnasier er generelt god, men når det kommer til at gøre eleverne i stand til selv at træffe et valg om, hvordan de mener, at fremtiden skal se ud, er undervisningen ikke stærk nok.

Reformen er en oplagt mulighed for at understrege vigtigheden af, at samfundsfagsundervisningen også har til formål at styrke elevernes personlige stillingtagen, at fremme deres deltagelse i den politiske debat og at styrke deres generelle samfundsengagement.

Det kan gøres ved i højere grad at inddrage eksterne samarbejdspartnere i undervisningen fra NGO'er eller politiske organisationer.

Undervisningen bør i høj grad lægge op til debat, hvor eleverne kan bringe deres egne holdninger i spil som supplement til analyse- og teoridelen.

Karen-Iben Perelman

Fra: Jo Kjærsgaard Pedersen (JKPE - Konsulent - Danske Erhvervsakademier)
<jkpe@danskeerhvervsakademier.dk>
Sendt: 22. september 2016 14:46
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høringssvar følgelov - Danske Erhvervsakademier

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at indsende høringssvar til ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love. Danske Erhvervsakademier har ingen bemærkninger til lovforslagene-

Venlig hilsen

Jo Kjærsgaard
Chefkonsulent

Danske Erhvervsakademier
Nansensgade 19
1366 København K
[Indgang fra Turesensgade 22](#)

Tlf. 3615 4898
Mobil 5185 9560
Skype jokjaersgaard.dkea

Har du tilmeldt dig vores nyhedsbrev? Hvis ikke, kan du gøre det på
<http://danskeerhvervsakademier.dk/nyheder-pa-akademierne/>

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet

Vedrørende sags.nr.: 16/09939
Den 23. september 2016

Høring over udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettede uddannelser og forskellige andre love

Ministeriet har med brev af 26. august 2016 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring hos Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Lederne og bestyrelserne. (DEG)

Høringsfrist: fredag den 23. september 2016 kl. 10.00.

Sendes den 23. september via e-mail: audgym@uvm.dk

Indledende bemærkninger

Overordnet har DEG fokus på følgelovgivningens konsekvenser for erhvervsuddannelserne, herunder for erhvervsuddannelser med eux.

Med dette udgangspunkt har foreningerne følgende bemærkninger:

Eux

I § 8 nr. 12 er det fastsat, at personer, som har opnået et bevis for eux 1. del, og som forlader eux-forløbet uden at have fuldført dette, har mulighed for at gennemføre et supplerende overbygningsforløb, der giver generel studiekompetence. Overbygningsforløbet kan efter reglerne i forslag til lov om de gymnasiale uddannelser gennemføres som en del af GSK-ordningen.

Denne ordning indebærer, at en række erhvervsuddannelseselever (eux) bliver GSK-kursister. DEG ønsker derfor, at reglerne for GSK-udbud ændres, så erhvervsskolerne får bedre mulighed for at udbyde GSK.

§ 2 nr. 2

Det fremgår at institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettede uddannelse eller andre institutioner, der gennemfører grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan godkendes af ministeren for børn, undervisning og ligestilling til at udbyde uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen.

Formuleringen rejser tvivl om hvad der forstås ved "andre institutioner, der gennemfører grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser". Kan det fx være institutioner der har fået udlagt et grundforløb eller skal institutionen være godkendt til at udbyde et grundforløb?

DEG ønsker derfor formuleringen ændret til "andre institutioner, der er godkendt til at gennemføre et relevant grundforløb" (og altså ikke kun har udlagt undervisning).

Det fremgår yderligere, at institutionen i sit samlede virke under ét og i samarbejde med andre skal medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

DEG finder det vanskeligt at tolke rækkevidden af denne bestemmelse og vi finder, at hensigten med formuleringen må forstås med respekt for, at de omtalte institutioner er selvejende med selvstændigt ansvar for kvalitet og økonomi og med den opgave at udforme lokale strategier for institutionens virke. DEG stiller derfor spørgsmålstejn ved om formuleringen i juridisk forstand reelt er nødvendig.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne ønske særskilt at tilføje:

Eux-elever, der ikke kan få en praktikplads kan komme i den situation, at de tvinges fra en erhvervsuddannelse med eux til en erhvervsuddannelse uden eux, fordi de ellers ikke kan komme i skolepraktik. DEG-L mener derfor at reglerne bør ændres, så også erhvervsuddannelseselever med eux får ret til skolepraktik.

Adgangskrav

Det følger af § 9 nr. 1, at adgangskravene til erhvervsuddannelserne skærpes, fordi eleverne efter forslaget i udgangspunktet skal have bestået folkeskolens afgangseksamen i tillæg til de eksisterende krav, herunder kravet om et gennemsnit på 02 i dansk og matematik. Elever, der ikke har bestået folkeskolens afgangseksamen, men opfylder karakterkravet i dansk og matematik, kan dog alligevel optages på grundlag af en samtale.

DEG-L mener ikke, at adgangskravene til erhvervsuddannelserne skal skærpes, primært fordi der bestemt ikke er brug for at begrænse tilgangen til erhvervsuddannelserne, jf. målsætningerne om øget tilgang til uddannelserne fra aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser. Samtidig mener foreningen, at kravet om en samtale for elever, der ikke har bestået folkeskolens afgangseksamen, men opfylder karakterkravet i dansk og matematik er en unødigt bureaukratisering, som vil belaste skolernes ressourcer.

Med venlig hilsen
Lars Kunov
Direktør

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

S. 1
22.09.2016

Att: Kontorchef Annegrete Larsen

Høringssvar Lovforslag angående Styrkelse af gymnasiale uddannelser

Danske Gymnasier takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love. Samtidig vil Danske Gymnasier gerne kvittere for den åbne og konstruktive dialog, foreningen har haft med ministeriet i forbindelse med udarbejdelsen af samme.

Vedlagt Danske Gymnasiers høringssvar er et høringssvar fra udbyderne af den 2-årige stx. Høringslisten omfatter forening af Studenterkursusrektorer. En sådan forening eksisterer ikke formelt. Da imidlertid Danske Gymnasier også har studenterkursusudbydere blandt sine medlemmer, formidles denne kreds' ønske til høringssvar herigennem. Det bemærkes endvidere, at de få bemærkninger, Danske Gymnasier har til følgeloven, er integreret i det samlede høringssvar. Afsnittene 'Fagligt niveau på tværs af uddannelserne' samt 'Styring, ledelse og ansvar' berører specifikke områder i relation til følgeloven.

Danske Gymnasier støtter forligskredsens initiativ til at forny og styrke de gymnasiale uddannelser. Vi deler ambitionen om fortløbende at

højne de gymnasiale uddannelsers faglighed samt opdatere dannelsesbegrebet, så de unge klædes godt på til deres videre færd i uddannelsessystemet og som demokratiske borgere. Ligeledes hilser vi ambitionen om et moderne hf med en klar profil velkommen. Vi kvitterer i denne forbindelse for, at hf både fastholder og udvikler sin unikke rolle i uddannelsessystemet for både unge og voksne.

S. 2
22.09.2016

Som anført ser Danske Gymnasier positivt på intentionen om at styrke ligeværdigheden mellem de gymnasiale profiler gennem regelforenkling og klare uddannelsesprofiler, der sikrer bedre og mere målrettede tilbud til gavn for hele landets elever, ikke mindst i udkantsområder. Danske Gymnasier beklager, at lovforslaget tilgodeser hhx- og htx-uddannelsen på bekostning af stx-uddannelsen. Eksempler herpå bringes senere i høringssvaret.

Danske Gymnasier har løbende påpeget det uhensigtsmæssige i, at der i forlængelse af ønsket om at flytte flere unge over i ungdomsuddannelser med et mere tydeligt erhvervssigte, sker en favorisering af disse uddannelser på bekostning af det almene gymnasium. Stx-uddannelsen er en stærk uddannelse, der i dag uddanner hovedparten af de studerende på de videregående uddannelser, herunder størstedelen af de studerende, der optages på en videregående teknisk eller naturvidenskabelig uddannelse. Det forekommer risikabelt at sænke attraktiviteten i stx-uddannelsen uden at have garanti for, at det lykkes at hæve attraktiviteten i de øvrige ungdomsuddannelser.

Ligeledes beklager Danske Gymnasier, at der ikke afsættes midler til implementering af gymnasireformen. Det er en forudsætning for at øge kvaliteten og samtidig forny uddannelserne, at institutionerne har ro og råderum til at udvikle og implementere reformen. Dette harmonerer meget dårligt med den manglende tilførsel af midler til gymnasierne til implementering, der skal gennemføres samtidig med betydelige besparelser på området.

Danske Gymnasier beklager endvidere den tendens til detailstyring, der præger visse dele af lovforslaget og som på uhensigtsmæssig vis begrænser skolernes mulighed for at tilrettelægge undervisningen, så den matcher de lokale behov og sikrer den bedste kvalitet for den enkelte elev. Dette gælder eksempelvis rammerne for hold- og klassedannelse, hvor lovforslaget på uhensigtsmæssig vis indsnævrer skolens råderum til at danne hold. Tilsvarende er der stor bekymring for, at denne tendens til detailstyring videreføres i bekendtgørelser og læreplaner, hvor både skolernes og lærernes frihed til pædagogisk tilrettelæggelse og planlægning er afgørende.

Formålsparagraffen

Formålsparagrafferne vil i høj grad definere fremtidens gymnasieuddannelser. Lige så vel som det almene gymnasium skal levere studenter, der er parate til en voksende digital og global verden, skal den levere studenter, der kan samtænke teori og praksis på en innovativ måde. Studenterne skal kunne kombinere den faglige viden med evner til at skifte perspektiv og iagttage nye sammenhænge. Det fordrer en styrkelse af den anvendelsesorienterede profil i det almene gymnasium både i forhold til samfundsliv og i forhold til videregående uddannelse generelt. Vi har kort sagt brug for at nytænke samspillet mellem erhvervskompetencer og almene kompetencer.

Det er således uheldigt, at formålsparagraffen for den almene studentereksamen kan læses som et bagudskuende videnskabssyn, der ikke inkluderer den praksisorienterede del af de moderne videnskaber og dermed store dele af den anvendte naturvidenskab.

Studieretningerne

Danske Gymnasier deler målsætningen om ligeværdige gymnasiale uddannelser og ser positivt på samskrivningen i en uddannelseslov. Vi vurderer, at det vil lette uddannelsesvalget for folkeskoleelever samt lette institutionsdriften med den regelforenklings, der følger.

Der er imidlertid skabt en række uforklarlige og uhensigtsmæssige uligheder mellem de forskellige gymnasiale profiler i den måde, hvorpå de enkelte studieretninger er opbygget. Vi ser i rammerne for studieretningsudbuddet en klar tendens til forfordeling af de erhvervsgymnasiale profiler, både hvad angår vilkårene for justering af fagrækkerne og for konstruktion af studieretninger.

Det springer i øjnene, at studieretningerne i den merkantile profil indeholder langt færre AA-retninger end den almene studentereksamen. En forskel, der ikke kan begrundes i andelen af adgangsgivende fag. Vi henstiller til, at strukturen i studieretningsudbuddet harmoniseres.

Sprogenes status

Uligheden i fagrækken på tværs af de gymnasiale profiler findes ligeledes uhensigtsmæssig. Et markant eksempel herpå er den ubegrundede forskel i sprogenes status på hhv. den almene og den merkantile studentereksamen. Vi henstiller til, at der indføres en ligestilling, således at begyndersprog indgår på lige fod i

sammenlignelige studieretninger og således, at begyndersprog tildeles samme vilkår på det almene som på det merkantile gymnasium.

I praksis vil uligheden mellem begynderprogenes status på de forskellige gymnasiale profiler blive yderligere kompliceret af, at spansk som fortsættersprog ikke hyppigt kan forekomme i det almene gymnasium. Studieretningssproget spansk vil fremadrettet primært findes på det merkantile gymnasium.

S. 4
22.09.2016

Kravene til begynderprog på naturvidenskabelige studieretninger i det almene gymnasium understreger yderligere uligheden mellem uddannelserne. Med lovforslaget forsøges det gjort mere attraktivt for elever at vælge en sproglig studieretning ved blandt andet at fritage sproglige elever for ellers obligatoriske naturvidenskabelige fag og løft heraf. Danske Gymnasier ser positivt på denne model, men savner lignende frihedsgrader i de naturvidenskabelige elevers valgmuligheder. Vi beklager i forbindelse hermed, at lovforslaget ikke gør det muligt for elever på naturvidenskabelige studieretninger at afslutte begynderprog på B-niveau. Selvom muligheden kun er aktuel for ganske få elever, vurderer vi, at denne frihedsgrad er et nyttigt værktøj til at få flere elever til at vælge de høje naturvidenskabelige niveauer og dermed et element i at understøtte særligt små skolars mulighed for at oprette naturvidenskabelige retninger.

Idræt

Et markant eksempel på tendensen til forfordeling af det tekniske gymnasium er ændringerne i forbindelse med faget idræt. Idræt B udgår som studieretningsfag i det almene gymnasium, men opstår samtidig som nyt studieretningsfag i htx. Uligheden i muligheden for at udbyde idræt som studieretningsfag er helt uforståeligt og kan kun ses som et forsøg på at gøre det tekniske gymnasium attraktivt på bekostning af det almene gymnasium.

Der er ingen faglige og profilmæssige begrundelser for, at Idræt B skal optræde som studieretningsfag på de tekniske gymnasiale uddannelser, men ikke på de almen gymnasiale uddannelser. Der er på de almene gymnasier rig tradition for og gode lokaleforhold koblet til idræt som studieretningsfag. Det almene gymnasium har opbygget stærke faglige miljøer for idræt med såvel gode lærerkompetencer som stærke traditioner for samarbejde mellem fagene. Samtidig understreger vi, at idræt er en afgørende pille i almen dannelsen, og dermed et område, der fortsat bør indgå som et profilmag i det almene gymnasium.

Danske Gymnasier henstiller derfor kraftigt til, at idræt også fremadrettet indgår som studieretningsfag i det almene gymnasium.

Det er hverken til gavn for eleverne eller samfundsøkonomien, at idræt placeres væk fra de nuværende faglige miljøer, da de almene gymnasier gennem en årrække har investeret i idrætsfaciliteter. Det er beskæmmende at konstatere, at der træffes uhensigtsmæssige valg for eleverne på det almene gymnasium i den hensigt at gøre det tekniske gymnasium mere attraktivt. Det er et risikofyldt og samfundsøkonomisk dyrt forslag.

S. 5
22.09.2016

Kunstneriske fag

Danske Gymnasier stiller sig kritisk overfor, at de kunstneriske fag på B-niveau udgår som studieretningsfag, og at det således fremadrettet alene er musik, der kan indgå i studieretninger. Der henvises igen til den ubegrundede ulighed for det almene gymnasium i forhold til de erhvervsgymnasiale uddannelser, hvor kunstneriske fag kan indgå på B-niveau. Vi betragter det som et tab for det kreative og innovative Danmark, at kunstneriske fag nedprioriteres på denne måde. Netop det at sammentænke forskellige fagligheder bliver mere og mere nødvendigt for at finde innovative løsninger på væsentlige problemstillinger. Samtidig stiller vi os uforstående over for uligheden i de gymnasiale tilbud. Vi henstiller derfor til, at kunstneriske fag på B-niveau også fremover kan indgå i studieretninger på det almene gymnasium.

Bioteknologi

Elever, der vælger bioteknologi A som studieretningsfag, stilles væsentlig forskelligt afhængig af, hvilken gymnasial profil, de vælger. På det almene gymnasium bindes flere fag og fagløft til studieretningen med bioteknologi - herunder matematik A, der optræder som valgfrit løft på htx. Det forekommer ubegrundet, at elever på det tekniske gymnasium ikke ligeledes forpligtes til det høje matematiske niveau eller at en sådan forpligtelse justeres, så begge uddannelsesprofiler har mulighed for studieretninger med Bioteknologi A kombineret med studieretningsfag på B-niveau.

Danske Gymnasier ser ingen modsætning mellem den politiske målsætning om målrettede studieretninger og de af os foreslåede ændringer i studieretningsfagene. Vi forudsætter således, at justeringerne i studieretningerne vil svare til lovforslagets omfang af adgangsgivende fag.

Fagligt niveau på tværs af uddannelserne

Danske Gymnasier hilser det velkomment, at eux' identitet som selvstændig studiekompetencegivende eksamen tydeliggøres, men savner ambitioner i lovforslaget i forhold til at sikre, at det faglige

niveau svarer til niveauet på de øvrige gymnasiale uddannelser (både hf og de tre-årige uddannelser). Der tages i forbindelse med den politiske aftale initiativ til, at det faglige niveau i stx og hf skal være tilsvarende på de enkelte fags niveauer. Vi imødeser initiativet med tilfredshed og er helt enige i den principielle målsætning om, at alle studieforberedende uddannelser, at de lever op til samme faglige kvalitet, herunder også eux.

S. 6
22.09.2016

Optagelse

Danske Gymnasier tager de nye adgangskrav til gymnasiale uddannelser til efterretning, men bemærker, at der ikke er etableret en enkel og let gennemskuelig ordning. For at sikre den enkelte elev er det væsentligt, at optagelsesprocedurer og vejledningsindsatser er af høj kvalitet, at uddannelserne ligestilles i vejledningen og brobygningen samt ikke mindst, at optagelsessystemet og optagelsesprocedurerne fungerer effektivt. Da de nye optagelseskriterier er yderst vanskelige at gennemskue for den enkelte borger og på visse punkter udgør en potentiel praktisk udfordring for skolerne, er det nødvendigt, at den store informationsopgave i forhold til folkeskoler, uu-vejledere og ikke mindst forældre og elever løftes både centralt og lokalt.

Det er vigtigt med så god og effektiv en overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse som muligt. Danske Gymnasier anbefaler derfor, at procedurene moderniseres og effektiviseres. Vi ønsker generelt en øget digitalisering og støtter desuden en øget dataoverlevering til gymnasierne. Dette behov må ses i lyset af den ændrede status på folkeskolens afgangsprøve, der nødvendiggør en øget transparens omkring elevens eksamenskarakterer.

Fordeling

Danske Gymnasier hilser en åbning af principperne for fordeling velkommen. Det er en vigtig, men også kompleks opgave. Vi ser frem til en tæt dialog om nødvendige justeringer, der forhåbentlig kan lede frem til gode løsninger på de mangeartede lokale udfordringer forskellige steder i landet.

Vi opfordrer i det hele taget til et tæt samarbejde med sektoren omkring procedurene for udbud, fordeling og optagelse - herunder optagelsesprøver -, når lovteksten skal udmøntes.

Kvalitet og frihedsgrader

Et centralt element i lovteksten er intentionen om at opdatere fagligheden og almindelsen i gymnasiet. Vi er helt enige i, at fagligheden såvel som almindelsen løbende må opdateres, så den er tilpasset det samfund, gymnasiet er en del af. Danske Gymnasier

kvitterer i forlængelse heraf for cementering af studieretningsgymnasiet samt for den opdatering af dannelsen, der indgår i den klare definition af uddannelsens demokratiske rolle samt forslaget om at indføre nye kompetenceområder.

Nedenfor adresseres en række elementer, som Danske Gymnasier vurderer bekymrende i forhold til intentionen om at styrke det almene gymnasiums faglige og almen dannende profil.

S. 7
22.09.2016

Faglighed på det almene gymnasium

Tværfaglighed og faglig fordybelse er i dag en grundlæggende ballast for at læse videre, uanset om det er på korte, mellemlange eller lange videregående uddannelser. Danske Gymnasier er imidlertid ikke sikker på, at der med lovforslaget følger en konstruktiv ramme for det tværfaglige arbejde. Det anbefales derfor, at der i det kommende arbejde med bekendtgørelser og læreplaner defineres en forpligtende ramme for det tværfaglige arbejde. En sådanne ramme kunne med fordel tage udgangspunkt i studieretningssamspillet på tværs af både studieretningsfag og øvrige fag samt de nye kompetenceområder. Det forpligtende tværfaglige samarbejde kunne eksempelvis defineres gennem et revideret bilag 4.

Digitale kompetencer

Lovtekstens formulering om digitale kompetencer giver ligeledes ikke en tilstrækkelig klar ramme for at dække de kompetencer, som fremtidens gymnasieelever skal besidde. Danske Gymnasier bakker ubetinget op om initiativet til at styrke de unges kritiske blik på digitale medier og deres evne til at indgå i digitale fællesskaber. Der savnes en ramme, der forpligter fagene på at give de unge kompetencer til at udnytte de tekniske muligheder og opnå kompetencer til eksempelvis at skabe digitale produkter. Det er heller ikke i det almene gymnasium tilstrækkeligt, at digitale kompetencer kun findes i valgfaget informatik. Der er et tæt samspil mellem innovative og digitale kompetencer, som der bør åbnes mulighed for at arbejde med i alle fagene, således at udvikling af kompetencer og dannelse følges ad i bestræbelserne på at udstyre eleverne med digitale kompetencer til videre uddannelse og arbejdsmarked.

Læreplaner

Danske Gymnasier finder det aktuelt at understrege behovet for at nedtone den høje grad af detailstyring, der hersker i en række af de nuværende læreplaner. I visse fag er stofområderne så brede, at eleverne ikke får lejlighed til for alvor at mestre de enkelte områder og derved ikke opnår det potentiale, der er ved dybdelæring. Samtidig hindrer en sådan detaljering den tilstrækkelige fleksibilitet i forhold til studieretningssamarbejde. Vi vurderer desuden, at der i de nuværende

læreplaner er en uhensigtsmæssig ujævn detaljeringsgrad på tværs af fagene, hvilket kan gøre læreplanerne svært gennemskuelige for eleverne og samtidig gør dem til svage styringsdokumenter for skolerne. Danske Gymnasier anbefaler således, at revisionen af læreplanerne sigter på at lade kompetencemål være styrende frem for detaljerede stofområder.

S. 8
22.09.2016

Omfang

I forlængelse af den politiske aftale om styrkede gymnasiale uddannelser lægges der op til, at der frem over skal angives et forventet omfang af det faglige stof, som eleverne skal arbejde med i de enkelte fag. Intentionen er her at sikre en national ensartethed. Det er et unødvendigt bureaukratisk tiltag at indføre et ekstra omfangsmål. Det eksisterende mål for omfang, som timenormerne allerede udgør, er i kombination med de faglige mål i læreplanerne fuldt tilstrækkeligt for at sikre en ensartethed i elevernes faglige arbejde.

Samlæsning

Danske Gymnasier har en række stærke bekymringer for de planlægningsmæssige og organisatoriske aspekter af de rammer, der lægges for studieretningsforløbet, herunder rammerne for holddannelse.

Vores primære kritik angår de manglende muligheder for samlæsning kombineret med en bekymring for mulighederne for valgfagsbindinger.

Danske Gymnasier tager stærkt afstand fra et eventuelt forbud mod at samlæse på tværs af niveauer. Med samlæsning på tværs af niveauer mener vi her muligheden for, at elever, der skal afslutte et fag på forskellige niveauer kan være på samme hold. Det kan eksempelvis være, at elever på hhv. et C-niveau og et B-niveau i fysik kan læse C-niveauet sammen i 1.g. Eleverne på Fysik C vil i dette eksempel afslutte 1.g med eksamen, mens de elever, der skal have Fysik B, fortsætter. Normalt vil fagene netop læses således, at 1.g dækker C-niveau, 2.g B-niveau og 3.g A-niveau. En bestemmelse, der hindrer en sådan samlæsning, vil resultere i den absurde situation, at elever på før omtalte fysik B hold ikke må placeres på hold med elever på C-niveau i 1.g, men at de omvendt i 2.g gerne må være på hold med de selvsamme fra C-holdet, hvis disse ønsker at løfte faget til B-niveau al den stund, at studieretningsfag og valgfag gerne må samlæses.

Mange skoler vil ikke kunne oprette en række mindre fag på A-niveau, med mindre disse kan samlæses med B-niveau i 1.g og 2.g. Et forbud mod samlæsning af niveauer vil derfor udgøre en barriere for oprettelsen af studieretninger, der ikke har nok ansøgere til en hel

klasse. Uden mulighed for samlæsning på tværs af niveauer forudser vi således en reduktion i oprettelsen af studieretninger med blandt andet 2. fremmedsprog A, musik A, fysik A samt kemi A.

Et forbud mod samlæsning af niveauer vil følgelig hæmme forligskredsens målsætning om, at flere skal opnå sprog og naturvidenskab på A-niveau og det vil samtidig ramme små skoler urimelig hårdt. Samlæsning på tværs af fag vil ikke være en hæmsko for hverken det faglige niveau, elevernes læringsproces eller muligheden for studieretningssamarbejde, hvis læreplanerne formuleres således, at hhv. C-, B- og A-niveauerne er tilpasset hinanden med henblik på samlæsning og muligheden for løft af fag.

S. 9
22.09.2016

Valgfagsbindinger

Den nye studieretningsstruktur betyder, at der i hver klasse er en lang række kombinationsmuligheder for faglige løft samt valgfag. Det gælder særligt de sproglige og naturvidenskabelige studieretninger, hvor undtagelsesbestemmelserne for bindinger på fag øger valgmulighederne og kompleksiteten yderligere.

Danske Gymnasier ønsker, at der fortsat er mulighed for at binde valgfagspakker til studieretninger. Vi advarer om, at en eventuel afskaffelse af muligheden for at binde valgfag og fagløft kan få to konsekvenser: De mange fagkombinationer i en klasse vanskeliggør skemalægningen betydeligt og vil således resultere i urimeligt lange skoledage for eleverne. Derudover vil det resultere i mange små og dermed dyre hold. Det må frygtes, at en utilsigtet konsekvens af mange valgmuligheder inden for en studieretning vil være, at skoler tvinges til at indsnævre fagudbuddet i unødvendig grad for ad den vej at styre elevernes valg og sikre en fornuftig økonomi og ressourceudnyttelse.

Desuden understreges det, at konsekvenserne af de mange valgmuligheder vil ramme små skoler særligt hårdt. For at undgå en sådan situation anbefales det, at skolerne får mulighed for at lægge visse bindinger på valgmulighederne i de enkelte studieretninger.

Herudover anbefales det, at skolerne får friheden til at lade eleverne træffe fagvalg for 2.g og 3.g samtidig. En sådan procedure vil gøre det betydeligt lettere at imødekomme elevernes ønske om fag samt at planlægge en skoledag, der ikke har for mange mellemtimer.

Det er et uhensigtsmæssigt aspekt af valgfagsbestemmelserne, at de fastholder en detailstyring, hvor skolerne pålægges at oprette valghold, hvis mindst 10 elever tilmelder sig. Det harmonerer ikke med de

forringede økonomiske vilkår og det vil særligt ramme de små skoler. Vi anbefaler derfor, at bestemmelsen afskaffes.

Lærerkompetencer

Fortsat høj kvalitet i undervisningen har som grundlæggende forudsætning, at lærerkompetencen forbliver på samme niveau, som tilfældet er i dag på det almene gymnasium og således som det forudsættes i § 56 stk. 1.

Danske Gymnasier advarer på det kraftigste imod enhver form for forestilling om, at kandidatniveauet ikke fortsat er den faglige kvalifikationsstandard for undervisere i gymnasiet.

Moderne undervisnings - og prøveformer

I forlængelse af bemærkningerne om faglighed og kvalitet ved samlæsning er der endvidere behov for at understrege, at der også knytter sig et moderniserings- og effektiviseringsaspekt til undervisningens organisering. En af intentionerne med reformen vedrører modernisering og med de store besparelser på området nødvendigvis også effektivisering. Hvis de meget faste regler for klasse- og holddannelse videreføres, kan det udgøre en barriere for innovation og modernisering af undervisningen.

Danske Gymnasier ser positivt på initiativet til at indføre nye prøveformer og modernisering af prøver blandt andet ved at indføre mulighed for anvendelse af digitale værktøjer. Modernisering af prøveformerne er et centralt redskab i opdateringen af undervisningen, og vi ser frem til en tæt dialog om nye prøveformer.

Hf

Danske Gymnasier bakker op om intentionerne bag og visionerne i forslaget om et moderne og fleksibelt hf, der både fastholder hf's særlige rolle i uddannelsessystemet og fornyer uddannelsen gennem den klare professions- og praksisorientering. Ligeledes ser vi positivt på, at elever direkte fra 9. klasse får mulighed for at starte i hf.

Vi har imidlertid identificeret tre områder, hvor lovforslaget på forskellig vis udgør en barriere for, at skolerne kan indfri potentialet i det moderne hf. Disse adresseres i det følgende.

Behov for planlægningsmæssige og organisatoriske justeringer

Primært er Danske Gymnasier bekymret over de begrænsninger, som dele af lovforslaget lægger på opstart af fag på de enkelte semestre og i særlig grad på 2. semester. Begrænsningen gør det yderst vanskeligt at

samlæse hf-fag med stx, idet der opstår planlægningsmæssige samt skemamæssige udfordringer, når et fag på hf skal læses fra 0 til B-niveau på et semester. Den manglende samlæsningsmulighed vil betyde, at elever på små hf-udbud i langt flere tilfælde end i dag ikke vil kunne opnå eksempelvis fysik B og fortsættersprog B. Således betyder begrænsningen i opstart af valgfag, at færre elever vil opnå de fag, de skal bruge for at komme ind på en videregående uddannelse.

S. 11
22.09.2016

I forlængelse heraf anbefales det, at skolens ledelse får mulighed for, når det er hensigtsmæssigt, at binde eleverne til at påbegynde udvalgte fag i 2. semester, hvis disse skal indgå i en fagpakke. Det kan for eksempel være at stille krav om, at fysik C skal være valgt på 2. semester, hvis eleven ønsker at opnå fysik B. En sådan justering af lovteksten vil give både små og store udbud markant bedre mulighed for at planlægge og organisere undervisningen samt effektivisere ressourceudnyttelsen gennem minimering af antallet af meget små hold.

Også organiseringen af den udvidede fagpakke hæmmes af bindingerne på opstart af valghold. Den manglende fleksibilitet i opstart af valgfag vil således få markante konsekvenser for de hf-elever, der skal have den udvidede fagpakke, da de som skitseret ovenfor, ikke kan opnå det hensigtsmæssige niveau i udvalgte fag i løbet af 1.hf. En konsekvens heraf er, at skolerne ikke kan optimere en jævn arbejdsbelastning i det i forvejen meget krævende forløb på den udvidede fagpakke.

Det vil endvidere forbedre kvaliteten af uddannelsesforløbet for eleverne på den udvidede hf-pakke, hvis skolerne får mulighed for en mere fleksibel tilrettelæggelse af skoledagen og overgangen mellem faglige niveauer for disse elever.

Det henstilles derfor, at elever på den udvidede fagpakke får mulighed for at konvertere dele af 80 timers puljen fra undervisningstid til fordybelsestid.

Tilsvarende vil det give skolerne bedre mulighed for at tilrettelægge skolehverdagen og arbejdsbyrden for disse elever, hvis skolerne kan læse noget af fordybelsestiden og/eller undervisningstiden før opstarten af semestret. Det vil for eksempel være aktuelt for elever, der ønsker løft til A-niveau i eksempelvis matematik og engelsk, hvor der traditionelt har været en stor vægt af elevtid knyttet til A-niveauet.

En yderligere uhensigtsmæssig begrænsning af skolernes organisering og planlægning udgøres af den manglende mulighed for samlæsning på tværs af niveauer. Også på dette punkt forudses det, at den manglende

fleksibilitet særligt på små skoler vil resultere i en indsnævring af fagudbuddet samt påføre skolerne unødvendige udgifter koblet til små hold.

Endelig ønsker vi at påpege, at der også her – som tidligere anført for stx – er tale om en unødvendig og uhensigtsmæssig tendens til detailstyring, hvad angår organiseringen og planlægningen af undervisningen. Vi gentager, at dette specielt er kritisk, idet de mange bemyndigelser, som ministeren tillægges til efterfølgende at fastsætte regler, skaber usikkerhed om, hvorledes de endelige regler udfoldes. Også i herværende sammenhæng kan det illustreres i spørgsmålet om samlæsning af niveauer, som der ikke forekommer begrundelse for at skulle fastsætte centralt.

S. 12
22.09.2016

Udbud af overbygningen til hf

Danske Gymnasier finder det svært forståeligt, at udbuddet af overbygningen til hf udelukkende forankres på institutioner med enkeltfag. Det anbefales, at hensynet til eleven vægtes tungere end institutionshensynet, og at der åbnes for udbuddet af en overbygning de steder, hvor der er den nødvendige efterspørgsel for herved at forhindre unødige og uhensigtsmæssige skift i læringsmiljø for hf-studenter, der mangler en overbygning for at komme ind på en lang videregående uddannelse. Kapaciteten forventes at være tilstede på de få større udbydere af hf og forventes kun relevant for udbydere med fire spor eller derover. Endvidere kan et udbud af overbygningen være hensigtsmæssig de steder i landet, hvor de lokale enkeltfag ikke har mulighed for at udbyde relevante fag, for eksempel på grund af manglende volumen eller lærerkapacitet. Her kan et udbud af overbygningen hos det almene gymnasium styrke uddannelsesdækningen.

Eksamen faggrupperne på hf

Danske Gymnasier anbefaler en justering i forhold til udformningen af eksamen i kultur- og samfundsfagsgruppen samt den naturvidenskabelige faggruppe.

Den foreslåede eksamensform udgør en markant barriere for et meningsfuldt samarbejde i faggrupperne samtidig med, at vægtningen af interne karakterer er for høj i forhold til den eksterne eksamen. Vi foreslår derfor en eksamensform, der retter op på dette samt en tydeligere forpligtelse af faggruppesamarbejdet. Eksempelvis ved at markere, at en procentdel af undervisningstiden foregår i faggruppen (eksempelvis 50%).

På baggrund heraf foreslås en hf-eksamen omfattende en mundtlig prøve i ét af de fag, der indgår i kultur- og samfundsfagsgruppen, og i ét af de fag, der indgår i den naturvidenskabelige faggruppe, begge efter udtræk.

I kultur- og samfundsfagsgruppen henholdsvis i den naturvidenskabelige faggruppe udarbejder eksaminanderne i slutningen af undervisningsperioden en skriftlig opgave/projekt, der inddrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag i faggruppen. Den skriftlige opgave/projekt i hver faggruppe bedømmes internt af faglærerne fra de tre involverede fag. Karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projekt for kultur- og samfundsfagsgruppen og karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projekt for den naturvidenskabelige faggruppe er medtællende i elevens samlede eksamensresultat

S. 13
22.09.2016

Årskarakterer er ikke i overensstemmelse med læringsmiljøet på hf. Den foreslåede løsning giver - via en afsluttende, skriftlige opgave - bedømmelse i de fag, der ikke udtrækkes til mundtlig eksamen, uden at der indføres årskarakterer.

Den beskrevne model giver en høj vægtning af eksamenskarakteren med ekstern censur, hvilket ligger i tråd med den politiske ambition om at sikre et ensartet karakterniveau på tværs af de gymnasiale uddannelser. I den beskrevne løsning med en internt bedømt skriftlig opgave som samlet afslutning på de tre fag i en faggruppe vægter den interne karakter $\frac{1}{2}$, og mundtlig eksamen med ekstern censur vægter $\frac{1}{2}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen. En alternativ løsning, hvor der gives årskarakterer i alle tre fag, betyder, at karakteren for en faggruppe består af to interne karakterer (årskarakterer) samt en eksamenskarakter med ekstern censur. De interne karakterer vægter således $\frac{2}{3}$, mens mundtlig eksamen med ekstern censur kun vægter $\frac{1}{3}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen.

Faggrupperne på hf bidrager væsentligt til den almene dannelse ved at give eleverne mulighed for at fordybe sig og for at anvende fagene på virkelighedsnære problemstillinger. Det faglige samarbejde styrkes ved, at det evalueres med en medtællende karakter. Der bør være overensstemmelse mellem det faglige indhold i læreplanerne og eksamensformen.

Mødepligt, aktiv deltagelse, oprykning mv. – Studieordensreglerne

Danske Gymnasier ser positivt på, at der sker en modernisering af bestemmelserne om studieordensreglerne, og ser frem til en tættere dialog om udformningen i bekendtgørelse og en opdateret vejledning.

Det gælder både de dele, der vedrører elevernes deltagelse i undervisningen, men i særlig grad også muligheden for reelt at kunne sikre et godt og trygt undervisningsmiljø.

Styring, ledelse og ansvar

Danske Gymnasier anerkender naturligvis behovet for politiske målsætninger også på ungdomsuddannelsesområdet. Ligeledes anerkender vi, at de enkelte institutioner har som forpligtelse at bidrage til opfyldelsen af disse mål. Den foreslåede bestemmelse i følgelovgivningens ændringer til institutionslovenes §1 stk.4 er så bred en formulering om pligt til at følge nationale mål og samarbejde, at det er svært at være uenig i.

Bestemmelsen forekommer unødvendig, grænsende til det absurde, idet Danske Gymnasier går ud fra, at der ikke med denne bestemmelse tænkes ændret på det ansvar for hhv. bestyrelse og ledelse, der udtrykkeligt er beskrevet i institutionslovene i dag og som videreføres uændret som led i afgrænsningen af ledelsesansvaret og institutionens uafhængighed.

Økonomiske rammer

Samtidig med at gymnasireformen skal implementeres, rammes gymnasierne af store besparelser som følge af omprioriteringsbidraget på 2% årligt og reduktioner i taxametrene som følge af aftale om finansiering af erhvervsuddannelsesreformen med virkning fra 2017. I den situation finder Danske Gymnasier det stærkt problematisk, at der med reformen ikke tilføres nye midler til gymnasierne. De reducerede økonomiske rammer vil vanskeliggøre arbejdet på de gymnasiale institutioner.

Danske Gymnasier tager kraftigt afstand fra, at gymnasiernes samlede statstilskud med to tekniske manøvrer (flytning af tælleddag og tidspunktet for opgørelse af klasseloft) ligefrem reduceres yderligere.

Derudover bindes 400 mio. kr. over otte år til efteruddannelse af lærere. Midlerne til efteruddannelse modsvarer imidlertid ikke de penge, der findes ved at rykke tælleddage og opgørelsestidspunktet for klasseloftet.

Danske Gymnasier tager kraftigt afstand fra, at de samlede økonomiske konsekvenser for de almengymnasiale institutioner således er negative.

Danske Gymnasier noterer samtidig med forbløffelse, at finansieringen af reformen overstiger udgifterne med over 100 mio. i perioden 2016 – 2025.

Danske Gymnasier henstiller kraftigt til, at de nødvendige midler til implementering af gymnasireformen findes eller, at de bebudede besparelser på området reduceres. Det er en helt grundlæggende forudsætning for at øge kvaliteten og samtidig forny uddannelserne, at institutionerne har det fornødne råderum til at udvikle og implementere reformen.

S. 15
22.09.2016

Med venlig hilsen

Anne-Birgitte Rasmussen
Formand, Danske Gymnasier

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
audgym@uvm.dk
"Høring – følgelovforslag [Danske Handicaporganisationer]"

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 22. september 2016

Sag 20-2016-00626 – Dok. 269664/kwk_dh

DH høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

DH har følgende bemærkning til ændringen i Folkeskoleloven:

DH mener, at når der indføres et bestå-krav ved 9.-klasesprøven (folkeskolens afgangseksamen) som forudsætning for at blive optaget på en gymnasial uddannelse, er det nødvendigt samtidigt at sikre mulighed for, at elever, der ikke består Folkeskolens afgangseksamen, får mulighed for at gå til re-eksamen. Dette skal sikre, at elever med handicap, der ikke har modtaget den rette støtte og kompensation i skolen og som derfor har et dårligere udgangspunkt for at bestå eksamen, får fornyet mulighed for at bestå prøven og får dermed mulighed for at fortsætte på en gymnasial uddannelse.

DH mener desuden, at man i forlængelse af ændringen fra *folkeskolens afsluttende prøve* til *folkeskolen afgangseksamen* og indførelsen af et bestå-krav bør se på loven om specialundervisning, og herunder kravet om, at det først iværksættes ved behov over 12 lektioner/9 timer om ugen. DH er meget bekymret for de elever med handicap, der ikke modtager specialundervisning, men som samtidigt heller ikke modtager den nødvendige støtte i skoletiden, der kompenserer for deres handicap, hvilket får negativ betydning for deres faglige præstationer. Denne gruppe elever risikerer at komme i klemme med indførelsen af bestå-kravet til ungdomsuddannelserne.

Venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand